БУГУН ПЛАН ТЎЛАДИ

«ОҚ ОЛТИН» КАРВОНИМИЗ МАРРАГА ЕТАДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

46-йил чиқиши № 267 (12.921). 17 ноябрь 1964 йил СЕШАНБА *Баҳоси 2 тийин*

Азиз Ватан, серқуёш диёримизнинг 3 миллион 450 минг тонналик дурдонасини қабул эт! Бу—миришкор пахтакорнинг, азамат механизаторнинг қаҳрамонона меҳнати, жасоратининг натижаси!

Энди навбат сўнгги ҳужумга, азизлар — 3 миллион 600 минг тонналик улкан хирмонни юбилейга совға қилайлик!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1964 йил 16 ноябрда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми «Саноат ва қишлоқ область, ўлка партия ташкилотларини ҳамда совет органларини бирлаштириш тўғрисида» ўртоқ Н. В. Подгорний докладини эшитди ва муҳокама қилди.

Ўртоқ Н. В. Подгорний доклади юзасидан бўлган музокараларда П. Е. Шелест, В. В. Гришин, Я. Н. Заробян, К. Т. Мазуров, Ш. Р. Рашидов, В. Ю. Охундов ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум бу тўғрида қабул этган қарор қуйида эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми П. Е. Шелест ва А. Н. Шелепин ўртоқларни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари қилиб ва ўртоқ П. Н. Демичевни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолигига кандидат қилиб сайлади.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми узоқ вақт даволанишни талаб қилувчи бетоблиги сабабли ўртоқ Ф. Р. Козловни КПСС Марказий Комитетининг секретари ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси вазифаларидан озод қилди ва ўртоқ Козловга даволаниш учун отпуска берди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ В. И. Поляковни КПСС Марказий Комитети секретари вазифасидан озод қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ишда хатоларга йўл қўйганлиги учун ўртоқ А. И. Аджубейни КПСС Марказий Комитети аъзолари составидан чиқаришга қарор қилди.

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми А. А. Епишев, В. Ф. Жигалин, В. И. Конотоп, И. К. Лутак, П. М. Машеров, Г. И. Попов, В. Е. Семичастний, Г. Ф. Сизов ўртоқларни КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатликдан КПСС Марказий Комитетининг аъзолигига ўтказишга қарор қилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ, ЎЛКА ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИ БИРЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

1. Коммунистик қурилишда партиянинг ва унинг маҳаллий органларининг раҳбарлик ролини кучайтириш, ҳар бир область, ўлка ва республиканинг хўжалиги ва маданиятини ривожлантириш вазифаларини тағин ҳам муваффақиятлироқ ҳал қилиш мақсадида партия ташкилотларини ва уларнинг раҳбар органларини территориал-ишлаб чиқариш белгисига қараб қуриш принципига қайтиш зарур деб ҳисоблансин. Бу принцип партия XXII съезди қабул қилган КПСС Уставининг энг муҳим таркибий қисмидир.

2. Партия ташкилотлари саноат ва қишлоқ партия ташкилотларига бўлинган областлар ва ўлкаларда саноатда ҳам, шунингдек қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ҳам ишлаётган область, ўлкадаги барча коммунистларни бирлаштирувчи ягона область, ўлка партия ташкилотлари тиклансин.

Ўлка, область партия ташкилотида ягона ўлка, область партия комитети бўлсин.

3. Колхоз-совхоз ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетларини район партия комитетларига айлантириш зарур деб ҳисоблансин. Барча партия ташкилотларига, шу жумладан бу район территориясида жойлашган саноат корхоналари ва қурилиш партия ташкилотларига раҳбарлик қилиш шу район партия комитетларига топширилсин.

Қишлоқ районлари территориясида ва область, республика марказларида илгари тузилган саноат-ишлаб чиқариш (зона) партия комитетлари тугатилсин.

4. Ягона ўлка ва область партия комитетлари тикланаётган барча ўлкаларда ва областларда 1964 йил декабрь ойида тегишли партия органларини сайлаш учун партия конференциялари ўтказилсин.

5. Ўлка, область, саноат ва қишлоқ партия ташкилотларини бирлаштириш тартиби тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг Президиуми ишлаб чиққан таклифлар маъқуллансин. Ўлкалар ва областларда ягона партия ташкилотлари ва уларнинг раҳбар органларини тузиш, шунингдек ягона совет органларини тиклаш билан боғлиқ бўлган барча ташкилий масалаларни қараб чиқиш ва ҳал этиш Марказий Комитет Президиумига топширилсин.

П. Е. ШЕЛЕСТ — КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси.

А. Н. ШЕЛЕПИН — КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси.

П. Н. ДЕМИЧЕВ — КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат.

ТОШКЕНТ ВА ФАРҒОНАЛИКЛАРГА БАЛЛИ!

ТОШКЕНТ, ФАРҒОНА ОБЛАСТЛАРИ ПАХТАКОРЛАРИ МАЖБУРИЯТЛАРИНИ ҲАМ БАЖАРДИЛАР

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашаётган пойтахт область пахтакорлари республикада биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари муваффақиятли бажарган ва юбилей кунигача она-Ватанга яна 36 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олган эдилар. Аҳдига вафодор тошкентликлар кеча ўз ваъдаларининг устидан чиқдилар.

Шундай қилиб, область давлатга ҳаммаси бўлиб 336179 тонна пахта етказиб берди. Тайёрланган пахтанинг 132 минг тоннаси ёки 40 проценти машиналарда терилди.

Областдаги ишлаб чиқариш бошқармаларининг ҳаммаси биринчи марта давлатга пахта сотиш планини тўла ва ошириб адо этди. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 22,8 центнердан ҳосил териб олинди. Кейинги 8 йил мобайнида областда ҳеч қачон бу қадар кўп ҳосил олинмаган эди.

Шу нарса қувончлики, пахта етиштириш плани ошириб бажарилганлиги туфайли область 1961 ва 1962 йилларда давлатга кам етказиб берган пахтанинг ўрни тўла қопланди.

Областда олинган қўшимча мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилишига Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасининг колхоз ва совхозлари катта ҳисса қўшдилар. Улар давлатга пландан ташқари 14 минг тоннадан зиёд пахта сотдилар. Шунингдек, Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасининг хўжаликлари пландан ташқари 2500 тоннага яқин пахта тайёрладилар. Бу бошқармада ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 32,1 центнердан пахта териб олинди. Калинин, Ўрта Чирчиқ, Бўка, Янгийўл ва Бекобод ишлаб чиқариш бошқармаларининг колхоз ва совхозлари ҳам давлатга пландан ташқари кўплаб пахта сотдилар.

* * *

Гўзал Фарғонанинг лафзи ҳалол пахтакорлари шонли юбилей арафасида яна бир катта ғалабани қўлга киритдилар. Улар ўз зиммаларига олган қўшимча мажбуриятларини ҳам ортиғи билан адо этиб, республикамизнинг улкан хирмонига 480 минг тоннадан ортиқ олтиндан ҳам аъло пахта тўкдилар.

Ленинград бошқармаси пахтакорларининг давлат омборига тўккан пахтаси 95 минг тоннадан ҳам ошиб кетди. Республикада биринчи бўлиб марраға етган карвонбошилари — кировлик миришкорларнинг юбилей армуғони салкам 50 минг тоннани ташкил қилади. Попликлар эса ҳар галдагидек бу йил ҳам ажойиб намуна кўрсатдилар. Биргина «Правда» колхозининг ўзида 3 минг 100 тонна «оқ олтин» етиштирилган бўлса, шундан салкам 2 минг тоннаси машиналарда терилди. Шу колхознинг механик-ҳайдовчиси Обиджон Имомов агрегатни биринчи йили бошқараётганига қарамай, областда энг юқори кўрсаткичга эришди. Унинг терган пахтаси 240 тоннадан ошиб кетди. Шуниси қувончлики, хўжаликдаги мавжуд 15 машинанинг ҳар бири билан ўрта ҳисобда 130 тоннадан пахта терилди.

Область пахтакорлари кўтарган катта хирмонда куни кеча йиллик планларини адо этган Қува ва Олтиариқ бошқармаларининг ҳиссаси катта. Марказий Фарғона ерларида ташкил топган хўжаликлар уюшган Охунбобоев бошқармаси пахтакорлари йиллик планларини муддатидан илгари адо этганликлари ҳақида бугун ғалаба рапорти бердилар. Мамлакат хазинасига марказий фарғоналиклар тўккан пахта 74 минг тоннани ташкил этди.

Область пахтакорлари оширилган мажбуриятни адо этганликлари ҳақида рапорт бердилар. Лекин далада ҳали ҳосил кўп. Улар пахтанинг ҳар бир мисқолини нобуд қилмай йиғиб-териб олиб, бу йил 500 минг тонналик хирмон кўтаришга қатъий бел боғлаганлар.

ҚУВОНЧЛИ ТЕЛЕГРАММАЛАР

Бир неча йиллардан буён планни бажаролмай, давлатдан қарздор бўлиб келаётган Қува бошқармасининг пахтакорлари юбилей йилида катта ғалабага эришдилар. Давлатга пахта сотиш плани муваффақиятли адо этилди. Она-Ватанга 63.730 тонна «оқ олтин» етказиб берилди.

Йирик хўжаликлар — Карл Маркс номли колхозда 2550 гектар ва «Коммунизм» колхозида 2030 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил териб олинди.

Бошқарма пахтакорлари давлатга яна 4270 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар.

●

Республика ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейини планга қўшимча 8000 тонна пахта етказиб бериш билан кутиб олишга аҳд қилган Ўзбекистон ишлаб чиқариш бошқармасининг пахтакорлари ўз сўзларининг устидан чиқдилар. Тайёрлов пунктларига ҳаммаси бўлиб 48 минг тонна «оқ олтин» жўнатилди.

Бошқарма пахтакорлари даладаги ҳосилни сўнгги граммигача йиғиштириб олиб, давлатга яна 2000 тонна пахта топшириш ва ялпи ҳосилни 50000 тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

●

Янгийўл бошқармасининг пахтакорлари давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари бажарганларида яна 4700 тонна «оқ олтин» тайёрлаш мажбуриятини олган эдилар. Улар сўзларининг устидан чиқдилар. Она-Ватанга планга қўшимча равишда 4828 тонна пахта етказиб берилди ва мажбурият ошириб адо этилди.

Янгийўлликлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги кунигача давлатга яна 1500 тонна пахта сотишга қарор қилдилар.

●

Олтиариқ бошқармасининг колхоз ва совхозлари юбилей арафасида планни адо этдилар. 28117 гектар майдондан давлатга 58250 тонна пахта топширилди.

Планнинг муддатидан илгари бажарилишига механизаторлар катта ҳисса қўшдилар. Улар ўз «зангори кема»лари бункеридан 8900 тонна пахта тўкдилар.

БУНКЕРЛАРДАН 1000000 ТОННА

Ўрта Осиё ва Қозоғистоннинг Чимкент области механизаторлари машинада пахта териш топшириғини ошириб бажариб, бункерлардан 1 миллион тонна пахта тўкдилар. Бу эса, бир йил муқаддам машиналарда терилган пахтадан қарийб бир ярим баравар кўпдир.

Ўзбекистон колхоз ва совхозларининг механик-ҳайдовчилари топшириқдан ташқари қарийб қирқ минг тонна «оқ олтин» териб бердилар. Қирғизистон механизаторлари ҳар ўн тоннадан қарийб бир тоннасини ўз планларига қўшимча суратда йиғиштириб олдилар.

Ҳосилни машиналарда териш давом этмоқда. Бу йил Ўрта Осиё республикалари ва Чимкент областининг пахтазорларида йигирма мингдан кўпроқ пахта териш машиналари ишлади. Пахта теримининг ҳал қилувчи сўнгги босқичида буларга кўрак терадиган 4 мингга яқин машина қўшилди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ЕР ТУЗУВЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада ер тузиш соҳасида кўп йиллик ва самарали ишлари учун Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллиги муносабати билан қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ер тузувчи» Фахрий унвони берилсин:

1. **Абрамов** Алексей Федорович — Фарғона область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси ер тузиш бўлимининг бошлиғи.

2. **Артомонов** Владимир Семёнович — Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг проректори.

3. **Аҳмедов** Комил Аҳмедович — Тошкент область, Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасининг ер тузувчи инженери.

4. **Воҳидов** Меҳмон Ҳамидович — Бухоро область, Ғиждувон ишлаб чиқариш бошқармасининг старший ер тузувчиси.

5. **Зокиров** Собир — «Ўзгипрозем» институти Қорақалпоғистон ер тузиш экспедициясининг старший техниги.

6. **Каменская** Ольга Ивановна — «Ўзгипрозем» институти картографик ер тузиш отрядининг бошлиғи.

7. **Малевич** Лев Николаевич — «Ўзгипрозем» институтининг янги ўзлаштирилаётган массивларда ер тузиш бўйича экспедициясининг бошлиғи.

8. **Пашинский** Борис Львович — Андижон область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси ер тузиш бўлимининг бошлиғи.

9. **Соколов** Борис Петрович — Тошкент область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси ер тузиш бўлимининг бошлиғи.

10. **Файзиев** Омон Нодирович — Тошкент область, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасининг старший ер тузувчиси.

11. **Ҳожиаҳмедова** Закия Шигобовна — «Ўзгипрозем» институти Фарғона ер тузиш партиясининг инженери.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1964 йил 16 ноябрь.

НОЯБРЬ 16

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИ

ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ

Ўрта Осиё иқтисодий райони

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; иккинчи стун — мавсум давомида; учинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта; тўртинчи стун — мавсум давомида)

ЧИМКЕНТ ОБЛАСТИ	0,15	111,85	—	75,02
ҚИРҒИЗИСТОН ССР	0.37	106,20	0,08	110,23
Ўзбекистон ССР	0,93	98,66	0,48	105,58
Туркманистон ССР	1,19	88,02	2,14	92,40
Тожикистон ССР	0,86	87,07	0,69	79,48

Ўзбекистон ССР областлари

(Планга нисбатан процент ҳисобида: биринчи стун — бир кунда тайёрланган пахта; иккинчи стун — мавсум давомида; учинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта; тўртинчи стун — мавсум давомида)

ТОШКЕНТ	0,46	112,06	0,12	114,81
ҚАШҚАДАРЁ	1,08	112,02	—	130,25
ФАРҒОНА	0,53	107,53	0,03	114,27
АНДИЖОН	0,53	106,11	0,13	107,58
Сирдарё	0,67	95,81	0,18	124,34
Сурхондарё	0,90	95,61	0,01	109,29
Бухоро	1,22	89,22	1,61	75,06
Хоразм	1,76	88,26	1,92	94,61
Қорақалпоғистон АССР	1,65	88,01	1,63	78.07
Самарқанд	1,68	80,92	0,73	75,36*)

*) Маълумот аниқланган.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ТАЪЗИЯСИ

КПСС Марказий Комитети Канада Компартиясининг миллий комитетига телеграмма юбориб, Канада ҳамда халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатининг атоқли арбоби, Канада Компартиясининг бош секретари ўртоқ Лесли Моррис бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирди.

Телеграммада айтиладики, халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш, Канада билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстликни ривожлантириш йўлида Лесли Моррис ҳормай-толмай ишлаб, бу билан у, КПСС аъзоларининг, бутун совет халқининг беҳад ҳурматига сазовор бўлди. (ТАСС).

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

Юбилей йилимиз ҳар жиҳатдан баракали. Муваффақиятларимиз жуда кўпайиб бормоқда. Ҳар жабҳада ғалабага эришаётирмиз. Турли касб эгалари иш вақтидан, резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланиб, маҳсулот тайёрлашни тобора кўпайтиришга, сифатини яхшилашга муваффақ бўлаётирлар. Бинокорларимиз объектларни тезлик билан тиклаб, муддатидан илгари фойдаланишга топширмоқдалар.

Тоҳир Нормуҳамедов олти йилдан буён кран машинисти бўлиб ишлайди. Биноларнинг юқориги қаватида ишловчилар унинг ҳаракатларини интизорлик билан кутадилар. Чунки Тоҳир машинани моҳирлик билан бошқариб, бинокорларга турли-туман қурилиш материалларини пешма-пеш етказиб беришга муваффақ бўлаётир. Натижада бинолар тез қад ростламоқда. Тошкентдаги 159-трест механизациялашган иккинчи бошқарма қурувчилари даврасида унинг ҳурмат-эътибори ортиб боряпти.

Нукус тикув фабрикасининг чеварлари қўлга киритаётган муваффақиятлар ҳам мақтаса арзигулик. Улар Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССР юбилейи шарафига меҳнат вахтасида туриб, планга қўшимча кўплаб маҳсулот ишлаб чиқаришга эришаётирлар.

Чапдаги суратда: илғор кран машинисти Тоҳир Нормуҳамедов.
Ўнгдаги суратда (чапдан ўнгга): чевар тикувчилардан Р. Давлатмуродова, Д. Кирилина, Ф. Молодцова, Е. Алломбергенева ва Ш. Абдурасулова ўртоқлар.

А. Тўраев фотолари.

ҲИСОР ХАЗИНАСИ

Ўзбекистоннинг ғарбида нефть ва газ қидирув ишлари шу вақтгача асосан чўл-текисликларда олиб бориларди, эндиликда геологлар Ҳисор тоғи этакларида ҳам қидирув ишларини бошлаб юбордилар. Тоғ этакларида нефть ва газ қидириш чўл-текисликлардаги қидирувга нисбатан бирмунча қийиндир, албатта. Шунга қарамай сўнгги 2-3 йил ичида Қаршидаги нефть ва газ қидириш тресті Ҳисор тоғ этакларида қидирув ишларини авж олдириб юборди.

Бу ерларда нефть ва газ манбалари мўл-кўллиги бир неча йил давом этган илмий-текшириш ишлари натижасида аниқланди. Нефть ва газ конлари геологияси ва бу конларни ишга солиш институтининг коллективи ҳам бу ишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. Институт олимларидан — геология ва минералогия фанлари докторлари О. Акромхўжаев, А. Бобоев, С. Екшибаров, М. Орифжонов сингари бир қатор нефтчи-геологлар Ҳисор тоғи этакларида нефть ва газ манбалари топилиши мумкинлигини илмий жиҳатдан асослаб бердилар. Натижада Одамтош номли букилмада биринчи қазилган қудуқдан 1962 йилнинг ёзида кучли газ фонтани отилиб чиқди. Газ қатламининг чуқурлиги 1400 метр атрофида. Бу ютуқ илмий ходимлар ва газчи-геологлар ҳамкорлигининг самараси бўлди.

Ҳозир Одамтошда 7 қудуқ ишга туширилиб, шулардан тўрттаси газ қатламига етиб борди. Бошқа қудуқлар ҳам яқин орада газ қатламига етиб бориши керак. Ҳомчўтга кўра, Одамтош конидаги газнинг запаси 50 миллиард кубометрдан ортиқдир. Бундан буён газ запаси янги қудуқлар қазиш натижасида яна бир неча ўн миллиард кубометрга кўпаяди.

Ҳисор тоғи этакларида Одамтош сингари бир қанча букилмалар борки, уларда яқин келажакда табиий газ топилиши аниқ. Булар қаторига Мобиқ, Қораил, Гумбулоқ, Белисайнoқ, Тошкесар ва бошқа бир қатор букилмаларни киритиш мумкин. Қаршидаги нефть ва газ қидириш тресті 1965—67 йилларда ана шу букилмаларда иш олиб боришни кўзда тутган.

Яқин келажакда Ҳисор тоғи этаклари мамлакатимиз саноатига арзон хом ашё ва тежамли ёқилғи — нефть, газ етказиб берувчи асосий районлардан бирига айланиб қолади.

А. ХАТАМБЕКОВ,
инженер-геолог.

Солдат МАКТУБЛАРИ

ДЎСТЛИГИМИЗ — ФАХРИМИЗ

Бизнинг қисмимизда ўн олти миллат фарзандлари хизмат қилмоқдалар. Уларнинг ягона олий мақсади — ижодкор совет халқининг фаровонлигини, жаҳон аҳлининг тинчлиги, осойишталигини қўриқлаш учун Ватанга сидқидил хизмат этиш, ўз гражданлик бурчини шараф билан адо этишдир. Ана шу эзгу ният сафимиздаги турли миллат йигитларини бир оила фарзандидек жипслаштирган.

В. ОЛЬШАНСКИЙ,
Н-қисм комсомол ташкилотининг секретари.

ҚОНДОШ, МЕҲРИБОН

Ҳарбий хизмат йиллари, ажойиб сафдошлар билан ўтган дамлар ҳар бир йигитнинг қалбида абадий қолади. Сафдошларим қатори мен ҳам севимли ва қудратли армиямиз сафида кўп нарса ўргандим, бир неча касбни эгалладим. Лекин, энг муҳими, бу ерда жуда кўп қондош-жондош, меҳрибон дўстлар орттирдим.

Бизнинг дўстлигимиз қуёшдек ҳароратли, пўлатдек мустаҳкам, денгиздек поёнсиз ва абадийдир.

Э. ЭШМУРОДОВ,
оддий солдат. Н-қисм.

БИРИ БИРИГА УСТОЗ

Мен рус, украин, белорус, ўзбек, тожик, қирғиз, қозоқ, туркман — улуғ Ватанимизда яшаётган бошқа кўп миллат фарзандлари билан бир сафда хизмат қиляпман. Қайси миллат вакиллари бўлишимиздан қатъи назар бир-биримизга чексиз меҳрибон, дўст, биродар бўлиб яшаяпмиз. Солдатлар хизматда, меҳнатда, ҳарбий билим ва техникани эгаллашда бири бирига кўмакдош, бири бирига устоз. Шу кеча-кундузда серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашлари республика тўйи шарафига бағишланган социалистик мусобақада қўлга киритаётган ғалабалар сафимиздаги барча миллат фарзандларининг ҳам севинчига-севинч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда.

Ш. МЎМИНОВ,
оддий солдат, Н-қисм.

ОБЛАСТЬ ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

АРИҚ-ЗОВУРЛАР ТАХТ

Чимбой қурилиш-монтаж бошқармасининг экскаваторчилари «Чимбой» совхозида ариқ-зовурлар қазишга барвақт киришган эдилар. Шунинг учун ҳам бу ерда сув тармоқлари барвақт қазиб бўлинди. Айниқса Темир Пўлатов бошлиқ экскаваторчилар бригадаси аъзолари ташаббус кўрсатиб ишладилар. Ж. Оллониёзов, Т. Қобилов каби экскаваторчилар кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса адо этдилар.

(«Совет Қорақалпоғистони»дан)

ҲАЛОЛЛИК

Гулистон районидаги Ҳамза номли 14-ўрта мактаб ўқувчиси Абдураҳим Ҳайдарқулов дарсдан қайтаётиб, йўлда бир даста пул топиб олди. Санаб кўрса, 950 сўм. У бу ҳақда мактаб илмий мудирига хабар қилди, Маълум бўлишича, пул Абдураҳим ўқиётган мактаб ўқитувчиларининг маоши бўлиб, эҳтиётсизлик натижасида тушиб қолган экан. Ўқитувчилар коллективи Абдураҳимга раҳмат дейишди.

(«Сирдарё ҳақиқати»дан).

ЧОРВАДОРЛАР ҒАЛАБАСИ

Бухоро бошқармасидаги «Пахтакор» колхози чорвадорлари давлатга 851 центнер гўшт топшириб, йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Шунингдек, колхознинг меҳнат аҳли 1400 центнер сут сотиб, йиллик топшириқни ошириб адо этди.

(«Бухоро ҳақиқати»дан).

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Қарши ишлаб чиқариш бошқармаси партия ташкилотлари 1965 йил учун газета ва журналларга обуна тўплашни уюшқоқлик билан ўтказдилар. Агар ўтган йили район аҳолиси 87 минг сўмлик ёки 50 минг нусха газета-журналларга обуна бўлган бўлса, бу йил 102 минг сўмлик ёки 71 500 нусха газета-журналларга ёзилди.

А. НАБИХУЖАЕВ.

ФИДОКОРЛАР

РЕПОРТАЖ

Комбинат бош инженери Иномжон билан томга кўтарилдигу тоғ шабадаси юзимизга келиб урилди. Енгил тортиб уфқларга кўз ташладим. Назаримда уфқлар кенгайгандай, ерда кўз илғамас жойлар яқин келгандай бўлди. Шарқи-шимолда бир-бирига ёнбошлашиб ётган тепаликлар ён бағридаги ҳайдалган ерлар бамисоли юпқа булутларнинг сояларига ўхшаб кетади. Қаёққа қарамай бир янги нарсага кўзим тушади.

Ҳа, дарвоқе, илгари мана шу бўйи 120 метр, эни 108 метрли томнинг ҳамма плиталари ҳали монтаж қилиб бўлинмаган эди. Энди-чи? Бассейн типида ишланган том устига сув ўтказмайдиган тегишли қатламлар ётқизилиб қўйилибди. Фақат томнинг кичик бир чеккасида майда шағал аралаштирилган битум сепиляпти. Ҳадемай томни 6,5 сантиметр қалинликда сув билан тўлатамиз дея тушунтиради Иномжон. Шу вақтгача қурилган заводларимизнинг томи бундай эмаслигини эслаб:

— Сув томнинг қандай афзаллиги бор? — деб сўрадим.

— Биринчидан, шу сув том остидаги еттита цехнинг температурасини ёзин-қишин бирдай тутиб туради. Иккинчидан, бундай томга иссиқ ўтказмайдиган қатлам ёқизишнинг ҳеч бир ҳожати йўқ.

Комбинат бош инженери яна алланималар дейди. Лекин мени хаёл олиб қочади. Нега етти цех бир том остига жойлаштирилган-а! Ҳамроҳимдан шуни сўрайман.

— Бунинг боиси бор. Мен сизга айтсам, агар шу етти цех алоҳида-алоҳида корпусларга жойлашганда эди, шундай қурилганда эди, комбинат давлатга шубҳасиз икки баравар қимматга тушган бўларди. Бу ерда тежаб қолинган қурилиш материалларининг ўзидан бемалол битта завод қуриш мумкин. — Бош инженер «бунинг мағзини бир чақиб кўринг-а» дегандай қаради.

Томдан туша бошлаймиз. Ҳа, дейман, ўзимча, агар янгича лойиҳа тузилмаганда, цехлар алоҳида-алоҳида корпусларга лойиҳаланганда комбинатни қуриб битказиш муддати икки баравар узайган, давлатнинг қанча маблағи бекорга кетган бўларди. Лойиҳада ҳам гап кўп экан. Бош инженер пастга тушиб тайёр объектларни кўрсатишга киришиб кетади. Унга эргашиб юриб, блокнотга тайёр объектларнинг номинигина зўрға ёзиб улгураман. Изоҳларини ёзиб ўтирмайман. Мана, блокнотдаги биринчи ёзувлар... Хом ашё омбори, компрессор цехи...

Бу ерда Новосибирск, Бошқирдистон, Куйбишев, Ереван химия заводларидан келтирилган полиэтилен, полистирол, полипропилен, капрон, полихлорвинил сингари 35 хил хом ашё сақланади. Компрессор цехи уларни маҳсулот ишлаб чиқарувчи цехларга узатиб бериб туради. Бу бош инженернинг изоҳи. Мана, блокнотдаги яна бир ёзув. Марказий лаборатория тахт. Бу ерда келтирилган хом ашёнинг ҳамда тайёрланган маҳсулотнинг сифати текширилади.

Мана, бош йўлакдан еттита цех жойлашган корпусга кирамиз. Битта том остидаги бу корпус қанчалик катта бўлишига қарамай, бир узун томони очиқ бўлгани учунми, қоронғи эмас. Бош инженер ўша томон ойнаванд бўлади деб тушунтирди.

Кейин термопласт автоматларни созлаётганлар ёнидан ўтиб бора бошладик. Иномжон бу сантехника буюмлари цехига 100 та термопласт автоматлар ўрнатилиши, улар йилига 3 миллион донага қадар пластмасса буюмлари ишлаб чиқариши ҳақида гапира кетди. Автоматлар 32 граммдан 2 килограмм оғирликкача бўлган буюмларни ишлаб чиқара олар экан. Бу ердан погона цехига ўтдик. Цехда эшик, дераза, шкафларнинг тутқичлари, полнинг четига қоқиладиган плинтуслар сингари 15 хилга яқин пластмасса деталлари ишлаб чиқарадиган иккита линия тайёр турибди. Яна тўртта линия ўрнатиш учун тайёргарлик кўрилмоқда. Цехга ўрнатилаётган ускуналар Иттифоқда ҳали ҳеч бир заводда ўрнатилмаган. Украина заводларида ишлаб чиқарилиб Бутуниттифоқ виставкасига қўйилган-у кейин тўғри бу ерга келтирилган.

Цехлардан цехларга ўтиб борамиз. Мана, полиэтилен қувурлар цехи. Ҳаммаси бўлиб 9 та линия ўрнатилиши керак. Шундан биринчи навбатга мўлжалланган учта линия монтаж қилиб қўйилган. Бу ерда диаметри 32 дан тортиб, 315 миллиметргача бўлган полиэтилен қувурлар ишлаб чиқарилади.

Мана, иссиқлик ўтказмайдиган буюмлар цехи. Бу ерда ускуналар монтаж қилиняпти. Унинг ёнгинасидаги очиқ жойга умивальниклар ишлаб чиқарадиган ускуналар ўрнатилади. Ҳозир бу ускуналар Иттифоқ заводларида тайёрланяпти. Тайёр маҳсулот омборида Искандаров бир ускуна олдида тўхтади.

— Мен сизга айтсам, комбинатимиз бир дона ҳам брак маҳсулот чиқармайди. Шунга ишонасизми? — деди у, кейин ўзи тушунтира кетади. — Синган, чети учган ёки сийқаланган пластмасса буюмларини шу ускунага солиб, қайтадан хом ашёга айлантира оламиз. Кейин ундан яна маҳсулот ишлаб чиқарамиз. Шу йўл билан қурилишга брак маҳсулот юборилмаслигига эришамиз. Бу ҳам бўлса, химиянинг шарофати.

Иномжон мен билан хайрлашиш олдидан линолеумларни полга ёпиштиришда ишлатиладиган махсус клей ишлаб чиқарувчи цех биноси ичида тахлоқлик турган қоғоз қопларни кўрсатди.

— Дастлабки хом ашёлар. Шу йил бирор хил маҳсулот ишлаб чиқариш ниятидамиз. Шунинг учун ҳам хом ашёни келтириб қўйдик. Одамлар жон фидо қилиб ишлашяпти. Улар билан танишаман десангиз, бошқарма бошлиғи Николай Николаевич Ким шу ерда, қурувчилар конторасида.

Иномжон айтгандай бўлиб чиқди. Тушликдаги бўш вақтдан фойдаланиб, бригадирлар, инженерлар бир бўлиб конторада қолган ишларнинг рўйхатини тузиб чиқишаётган экан. Бу ишларни ким, қайси бригада, қачон тугаллашини келишиб олишаётган экан. Комбинатнинг биринчи навбати ишга тушиши учун майда-чуйда ишлар қолган. Қурувчилар уларни бартараф қилиш тараддудида. Бригадирлар реал имкониятларини ҳисоблаб график тузишяпти. Графикда илгаридан таниш бўлган фамилияларни ўқийман, Ғулом Қурбонов — бетончилар бригадаси бошлиғи, Георгий Олденбургер — дурадгорлар бригадири. Иброҳим Садриев — комплекс бригада бошлиғи. Назар Абдуғаниев — монтажчилар бригадири. Тўққиз ойда 966 минг сўмлик қурилиш монтаж ишларини бажарганлар ҳам шу бригадаларнинг азаматлари. Ваҳолонки, графикда бир йилда. «Узбекшахтстрой» тресті 4-қурилиш бошқармасининг қурувчилари бу ерда 900 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришлари кўрсатилган эди. Комбинатнинг биринчи навбатини муддатидан бир йил олдин тайёрлаймиз деган фидокорлар ана шундай мисли кўрилмаган натижани қўлга киритдилар. Улар тежаб қолинган бир йилда яна бемалол битта завод қуриб бера оладилар.

Ҳозир комбинатда ишлаётган ҳар бир қурувчи бир минут вақтини ҳам қизғаниб ишлаяпти. Қўлидан нима келса, нима ёрдами тегса шуни қиляпти. Шунинг учун ҳам қурувчилар билан суҳбатлаша олмадим. Уларнинг қимматли вақтини олишга кўзим қиймади. Нимани ҳам сўрардим улардан? Ахир уларнинг меҳнат самарасини кўриб турибман-ку. Агар улар жон фидо қилиб, суръатга-суръат қўшиб ишлашмаса, комбинат шу даражада тайёр бўлармиди? Мен қўли-қўлига тегмай ишлаётган қурувчилар ёнидан ўтиб борарканман уларни улуғлашга сўз топа олмасдим. Фақат қўлимни кўксимга қўйишдан нарига ўта олмасдим.

М. МАНСУРОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Оҳангарон уй жиҳозлари комбинати қурилиши.

Хатларингизга ЖАВОБ берамиз

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ОБОД БЎЛСИН

Оқиртма қишлоғи меҳнат аҳлидан олинган, аммо газетада босилмай текширишга юборилган хат юзасидан ўтказилган текшириш якунлари ҳақида Меҳнаткашлар депутатлари Ғузор район совети ижроия комитети қуйидагиларни маълум қилди.

Район ижроия комитети тузган махсус комиссия Оқиртма қишлоғини кўздан кечириб, хатда келтирилган фактлар тўғрилигини аниқлади. Ҳозир қишлоқни планли равишда қайта қуриш чоралари кўрилаётир. Янгидан 11 йиллик мактаб, правление учун идора, касалхона бинолари, автотрактор парки, омбор қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳаммом ва чойхона бинолари қурилиши тугалланмоқда. Торқапчиғай участкасида қад кўтараётган мактаб биноси яқин кунларда ўқувчилар ихтиёрига берилади, магазин аҳолига хизмат кўрсата бошлайди. 1965 йилнинг дастлабки ойларидан бошлаб медицина муассасалари, колхозчиларга типовой формада янги уйлар қурила бошланади. Меҳнаткашларнинг хатида кўрсатилган бошқа камчиликлар ҳам бартараф этилмоқда.

3,600,000 ТОННА УЧУН

Узбекистон ССР ишлаб чиқариш бошқармаларида пахта тайёрлаш ва машина теримининг бориши тўғрисида 1964 йил 16 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида; биринчи стун — областлар ва ишлаб чиқариш бошқармалари; иккинчи стун — мавсумда тайёрланган пахта; учинчи стун — машинада терилган пахта).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
ОҚҚУРҒОН	125,93	140,98
КАЛИНИН	119,51	152,00
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	115,37	115,02
УРТА ЧИРЧИҚ	111,95	104,20
БУКА	107,97	102,38
ЯНГИЙУЛ	107,39	112,84
БЕКОБОД	102,87	100,63
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
ҚАРШИ	146,75	122,17
КОСОН	140,33	110,16
ҒУЗОР	126,93	42,33
ЯККАБОҒ	110,06	154,23
ЧИРОҚЧИ	107,02	119,71
Шаҳрисабз	93,16	139,98
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
КИРОВ	125,72	109,94
УЗБЕКИСТОН	120,48	116,63
ПОП	117,85	130,98
ЛЕНИНГРАД	108,15	111,41
ОЛТИАРИҚ	100,60	102,92
ҚУВА	100,34	111,06
ОХУНБОБОЕВ	100,01	115,39
Фарғона	92,55	100,11
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
ЗАДАРЁ	120,42	130,03
ЧУСТ	112,53	107,67
МОСКВА	108,02	111,41
УЧҚУРҒОН	106,86	101,77
МАРҲАМАТ	106,59	104,11
ХУЖАОБОД	105,91	108,50
ИЗБОСКАН	105,35	103,47
БАЛИҚЧИ	105,33	103,61
ҚУРҒОНТЕПА	105,21	142,24
АНДИЖОН	104,90	101,54
НАМАНГАН	102,90	82,98
ЯНГИҚУРҒОН	101,16	88,30
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
ЖИЗЗАХ	109,26	169,70
ГУЛИСТОН	103,10	165,37
ЯНГИЕР	102,99	113,68
Ильич (Голодностепстрой)	97,00	123,29
Сирдарё	96,90	137,47
Киров	91,51	116,00
Пахтаорол	82,61	104,33
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
ШУРЧИ	101,12	104,29
Денов	96,89	113,48
Сариосиё	96,32	141,46
Шеробод	88,09	53,73
Термиз	81,27	44,82
БУХОРО ОБЛАСТИ		
ВОБКЕНТ	101,04	83,96
Ромитан	95,67	95,02
Ғиждувон	88,94	61,11
Бухоро	83,99	90,90
Навоий	83,78	55,94
Қоракўл	80,60	60,50
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Янгиариқ	98,01	92,74
Ҳазорасп	89,11	93,72
Гурлан	86,36	93,22
Шовот	85,63	93,47
Хива	82,82	99,00
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
ХУЖАЙЛИ	108,46	82,65
Қўнғирот	93,92	108,79
Кегайли	91,51	81,15
Амударё	86,53	69,52
Чимбой	86,41	63,63
Тўрткўл	80,25	73,90
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
НУРОТА	128,57	—
НАРПАЙ	102,95	92,22
Самарқанд	87,59	36,58
Булунғур	83,95	72,38
Каттақўрғон	82,53	85,00
Ғаллаорол	80,62	18,00
Пастдарғом	74,05	53,32
Иштихон	71,28	61,75
Пайариқ	70,63	86,66

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги олдидан

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛИ

Куни кеча бутун ўлка бўйлаб ажойиб хушхабар тарқалди. Юбилей олдидан Олмалиқда Олтинтопган полиметалл комбинатида электролит цехи ишга тушди. Дастлабки тоза мис ишлаб чиқарилди. Шу билан Ўзбекистонда мис рудаси қазиб чиқаришдан то ундан тоза мис ажратиб олишгача бўлган технология жараёнлари ўзлаштирилди. Ўзбекистон халқ хўжалигига тоза мис бера бошлади. Ўзбекистон металлари сафига яна бир металл қўшилди. Шу вақтга қадар республикамиз халқ хўжалигига соф ҳолда пўлат, чўян, вольфрам, молибден, шунингдек, мис, вольфрам рудалари, мис, қўрғошин, рух, шеелит, пирит концентратлари етказиб бериб келарди. Эндиликда ҳар йили бу металларнинг сафи ортиб бормоқда. Янги-янги металлургия корхоналари ишга тушмоқда. Янги конлар очилмоқда. Маъданларнинг янги запаслари аниқланмоқда. Республикамиз металлургия ўлкасига айланиб бормоқда.

Ўлкамиз территориясида қадимги даврда ибтидоий усулда олтин, кумуш, қўрғошин, рух, мис сингари қимматбаҳо металлар қазиб олинган. Бу тўғрида халқ оғзида жуда кўп афсоналар юради. Шунингдек, ўрта аср даврининг машҳур олимлари Абу Али ибн Сино ва Абу Райҳон Берунийлар ёзиб қолдирган илмий асарлар бунинг шоҳидидир. Лекин даврлар ўтиши билан ўлкамиздаги мавжуд кон саноати куртаклари ҳам йўқ бўлган. Чор ҳукумати ҳукмронлик қилган даврда эса Ўрта Осиё фойдали қазилмаларга камбағал деб саналган. Фақат Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейингина ўлканинг табиий бойликларини ўрганишга киришилди. 1927 йил ноябрида ўтказилган Ўзбекистон Коммунистик партиясининг III съездида республиканинг ишлаб чиқариш кучларини ўрганишни ташкил этиш асосий масалалардан бири қилиб қўйилди.

Ер ости бойликларини ўрганишда ва уларнинг ресурсларини аниқлашда Россия олимлари катта ишлар қилдилар. 1926 йилдаёқ СССР Фанлар академияси ўзининг махсус сессиясида Ўрта Осиёда ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш масалаларини кўриб чиқди. Помир-тожик экспедицияси 1927 — 1933 йилларда Ўрта Осиё минерал бойликларини ўрганиш бўйича катта иш олиб борди. Русанов, Машковцев, Королев, Нечелюстов сингари кўзга кўринган олимлар ва геологлар катта ижодий иш олиб бордилар. Йигирманчи йилларда олиб борилган геологик-қидирув ишлари натижасида Олмалиқда мис рудалари кони очилди.

Олтинтопган кон группасида қўрғошин ва рух запаслари ҳам борлиги эса қирқинчи йиллар бўсағасида аниқланди. Улуғ Ватан уруши йилларида эса республикамизда вольфрам кони ишга тушди. Ундан кейин Бекободда металлургия заводи қурилиши бошлаб юборилди. 1945 йилда эса бу ерда дастлабки Ўзбекистон пўлати ишлаб чиқарилди. Бу металлургия заводида мартень печлари прокат стани бўлиб, ҳозир у лойиҳадаги қувватдан бир неча баравар кўп маҳсулот бермоқда. Заводда узлуксиз пўлат қуйиш установкаси ишга туширилган. Бундан ташқари республикамизнинг машинасозлик заводларида қуюв цехлари бўлиб, улар шу корхоналарнинг талабини қондиради.

Етти йилликнинг беш йили ичида Ўзбекистон металлурглари контроль рақамларда кўрсатилганидан 240 минг тонна кўп пўлат эритдилар, 169 минг тонна кўп прокат ишлаб чиқардилар. Бу металлургларимизнинг ижодий меҳнатлари маҳсулидир. Прокатчиларнинг прокат станлари унумдорлигини икки баравар кўтаришга муваффақ бўлишлари ҳам ижодий изланиш самарасидир.

Кейинги йилларда олиб борилган геологик-қидирув ишлари республикамиз рангли ва нодир металларга бой эканлигидан далолат берди. Кўпгина конларда янги-янги металларнинг запаслари аниқланди. Ҳозир Ўзбекистонимиз мис, рух, қўрғошин, вольфрам запасларининг кўплиги жиҳатидан Иттифоқда дастлабки ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

Кейинги йиллардаги қидирув ишлари Ўзбекистонда олтин рудалари тарқалганини исботлаб берди. Ҳозир Иттифоқдаги йирик конлардан қолишмайдиган олтин кони разведка қилинмоқда. Шунингдек, янги алунит жинслари ва каолин тупроқлари запаслари аниқланмоқда.

Ўзбекистон рангли металлургияси ҳозирги пайтда бир қатор кон-саралаш ва металлургия корхоналарига эга. Бу корхоналарда хилма-хил рангли металлар ишлаб чиқарилмоқда. Олтинтопган қўрғошин-рух комбинати ва мис-тоғ металлургия корхонаси, ўтга чидамли ва қийин эрийдиган металлар Ўзбекистон комбинати республикамиз ифтихоридир. Ўзбекистонда кейинги йилларда рангли металлургиянинг мис ишлаб чиқариш тармоғи тез суръатлар билан ўсди. Мис рудаси қазиб олиш бўйича Ўзбекистон ҳозир иттифоқдош республикалар орасида етакчи ўринни эгаллаб турибди.

Ўзбекистон металлургиясининг истиқболи бундан ҳам порлоқ. Етти йиллик охиригача қора ва электролит мис ишлаб чиқариш бўйича янги қувватлар ишга тушади. Яқин келажакда мис саноатида кислород ёрдамида мис ишлаб чиқариш тўла ўзлаштирилади. Мис ишлаб чиқаришда учрайдиган газлар базасида сульфат кислота ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Бу кислота базасида эса минерал ўғит ишлаб чиқарила бошланади. Мис рудаси қазиб чиқариш етти йиллик охирига мўлжалланган кўрсаткичга нисбатан анча ортади.

Қўрғошин рудаси қазиб олишдан то тоза рух ажратиб олишгача бўлган технология ўзлаштирилади. Ўзбекистон халқ хўжалигига тоза рух бера бошлайди. Шу тариқа Ўзбекистон металларининг янги хиллари пайдо бўлиб бораверади.

А. ЛОМОВ,
Ўзбекистон ССР Давлат план комиссияси металлургия, геология ва минерал хом ашёларни планлаштириш бўлими бошлиғи.

17 НОЯБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 267 (12.921).

КАДРЛАРНИ ЧИНИҚТИРИШ МАКТАБИ

ҚИШЛОҚЛАРДА СИЁСИЙ ЎҚИШ БОШЛАНДИ

Ўтган куни қишлоқларда партия сиёсий маорифи шохобчаларида ўқув йили бошланди. Шаҳарларда 1 октябрда ўқишга киришилган эди. Маълумки, бу йил сиёсий ўқиш янгича ташкил этилади. Сиёсий маориф системасида олиб бориладиган машғулотларнинг асосий моҳияти Совет Иттифоқида коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини, жаҳон социалистик системаси тараққиётини, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун курашда коммунистик ва ишчи партияларнинг стратегия ҳамда тактикасини чуқур ўрганишдан иборат бўлади.

Асосий эътибор коммунистларнинг ва барча совет кишиларининг ҳаётий манфаатларига мос келадиган масалаларни ўрганишга қаратилган. Ҳозирги замоннинг энг муҳим масалаларини ўрганиш сиёсий ўқишнинг таъсирчанлигини, назариянинг практика билан чамбарчас боғланишини таъминлайди. Марксизм-ленинизмни бундай ижодий равишда ўрганиш меҳнаткашларни сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг ажойиб мактаби бўлади.

Сиёсий маориф системасида ҳозирги замоннинг муҳим проблемаларини ўрганиш партия ташкилотларидан зўр куч-ғайрат талаб қилади. Тўгаракларда машғулот ва семинарларни юқори савияда ўтказиш зарурати юксак малакали пропагандистларни, марксча-ленинча назарияни яхши биладиган кишиларни, янги кадрларни бу ишга кўпроқ жалб этишни талаб қилди. Шу нарсани эътиборга олиш кераки, саноат корхоналарида ва муассасаларда, колхозлар ва совхозларда ҳар тўрт тингловчидан бир киши марксча-ленинча назарияни мустақил ўрганади.

Партия ташкилотлари ўз диққат-эътиборини сиёсий маориф шохобчаларида ўтказиладиган машғулотлар программасини кенг тушунтиришга, тўгараклар ва семинарларни юксак савияда ўтказиш учун ҳамма чораларни кўришга қаратишлари керак. Пропагандистларни танлаш билан бирга уларга ёрдам кўрсатиш ҳам зарур.

Бу йил сиёсий маориф шохобчаларида 41 минг пропагандист ўз билимларини тингловчиларга ўргатадилар. Тингловчиларнинг учдан бир қисми коммунистлар, 224 минг киши хотин-қизлардир. Бундан ташқари, пропаганданинг оммавий формасига 318 минг киши жалб этилган. Бу, чинакам умумхалқ университетидир.

Партия ташкилотлари раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқишига алоҳида эътибор беряптилар. Партия-совет ва хўжалик активининг 182 мактаб ва семинарларида раҳбар ходимлардан 16 минг киши таълим олади. Бу, раҳбарларнинг билим даражаларини тобора ошириб боришнинг муҳим формасидир. Масала шу тахлитда қўйилган: бутун партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик активимиз, барча раҳбар ходимлар ўз сиёсий савияларини тинмай оширишлари, марксча-ленинча назариянинг актуал проблемаларини қунт билан, чидам билан ўқиш, ўрганиш намуналарини кўрсатишлари керак.

Тошкент саноат область партия комитети областдаги раҳбар кадрлар орасидан 400 пропагандистни танлаб олди. Бу қўшимча равишда 300 назарий семинар ташкил этиш имконини берди. Андижон областининг Қўрғонтепа, Чуст ва Москва партия ташкилотларида пропаганда ишига партия комитетлари ходимларининг ҳаммаси ва кўпчилик бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари жалб этилгандир.

Бугун тўгаракларда «Давримизнинг характери ва жаҳон коммунистик ҳаракатининг бош йўли» темаси ўрганилади. Ғоят муҳим назарий ва сиёсий масалаларнинг тушунтирилиши, жонли равишда фикр алмашиш, ижодий муҳокама қилиш тингловчиларнинг ҳам, пропагандистларнинг ҳам билимига билим қўшади.

Партия ташкилотлари ҳозирги замоннинг муҳим масалаларини чуқур ўрганишда меҳнаткашларга тегишли шароит яратиб беришлари керак. Вазифа — ҳар бир коммунист, комсомолнинг, кенг меҳнаткашлар оммасининг давримизнинг актуал проблемаларини чуқур, атрофлича ўрганишга эришишдан иборатдир.

Сиёсий маориф системасидаги бу йилги янги ўқув йили совет кишиларига, коммунистларга ва партиясизларга Ватанимиз олдида турган тарихий вазифаларни ҳал қилишда ёрдам беришга қаратилгандир.

В. СИЗРАНЦЕВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети идеология бўлими мудирининг ўринбосари.

Юбилейга тўёналар

Хўжайли ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Шуманай» совхози пахтакорлари давлатга 7850 тонна пахта топшириб, планни бажардилар. Бу — ўтган йили тайёрланган пахтадан 1427 тонна кўпдир.

Совхоз коллективи имкониятларни ҳисобга олиб, планга қўшимча 3000 тонна пахта топширишга аҳд қилди.

●

Ўзбекистон ССР ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг шонли юбилейини меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун мусобақалашиб ишлаётган Избоскан бошқармасидаги «Партия XX съезди» колхози пахтакорлари йиллик планни муддатидан илгари адо этдилар. Колхозчилар ҳар йилдагидан ҳам катта хирмон кўтаришди. 2270 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,5 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 6915 тонна пахта топширилди. Шундан 1200 тоннаси «зангори кема»лар билан териб олинди.

●

ЖАРҚЎРҒОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шўрчи бошқармасидаги «Меҳнат—роҳат» колхозининг пахтакорлари 2350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» териб олиб давлат планини ошиғи билан бажардилар. Ҳозиргача давлат омборларига 6,5 минг тонна пахта жўнатилди. Шунинг минг тоннаси ингичка толали пахтадир. Колхозда 6 та машина билан 650 тонна пахта териб олинди.

Колхозчилар яна 1000 тонна пахта топшириб, республикамизнинг тўйига тўёна қилишга қарор бердилар.

●

«Қорасув» паррандачилик фабрикаси коллективи тухум ва парранда гўшти етиштириш топшириғини муддатидан илгари бажарди. Плandаги 4 миллион 130 минг ўрнига 4 миллион 137 мингта тухум етиштирилди ва давлатга пландагидан анча кўп—3 миллион 30 мингтадан ортиқ тухум сотилди. Парранда гўшти етиштириш плани 110,6 процент адо этилди.

Фабрика коллективи юбилей шарафига олинган социалистик мажбуриятни тўла бажариш учун курашни давом эттирмоқда.

АБДУВАЛИ Сайдалиев Андижон ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Коммуна» колхозининг илғор механик-ҳайдовчиларидан ҳисобланади. У республикамиз юбилейини 100 тоннадан ортиқ пахта териш билан кутиб олмоқда. Суратда: ўртоқ А. Сайдалиев.

С. Безносов фотоси.

МАРРА—100.000 ТОННА

Шўрчи бошқармаси фақат Сурхондарё областидагина эмас, балки республикада ҳам энг йирик бошқармалардан бири ҳисобланади. Колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари пахта далаларида йил бўйи фидокорона меҳнат қилдилар. Уларнинг меҳнати зое кетмади. 35,5 минг гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди.

Маълумки, пахтачиликда ҳосил йиғим-терими мавсуми энг масъулиятли ва ҳал қилувчи давр ҳисобланади. Пахтакорларимиз ва механизаторларимиз йиғим-теримга яхши тайёргарлик кўрган ҳолда киришдилар ва уни уюшқоқлик билан олиб бордилар. Натижада йиллик план муддатидан илгари муваффақиятли адо этилди. Давлатга 92 минг тонна, шу жумладан 5000 тонна ингичка толали «оқ олтин» етказиб берилди. Ҳар гектар ердан ҳозирнинг ўзидаёқ 27 центнердан пахта териб олинди.

Илғор хўжаликлар ва бригадаларнинг коллективлари ҳосилдорликни оширишда янада яхшироқ натижага эришдилар. «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхози гектаридан 29,5 центнердан, «Сурхон» совхози 3350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан, «Меҳнат—роҳат» колхози 2350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27,5 центнердан ортиқ, «Коммунизм» колхози 2200 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27 центнердан хирмон кўтарди.

«Коммуна» колхозининг Шоҳимардон Қудратов бошлиқ комплекс механизациялашган бригадасида 156 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37,5 центнердан ҳосил териб олинди. Пахтанинг 80 проценти машиналарда терилди. Ўртоқ Қудратовнинг ўзи 264 тонна пахта терди. «Ленинград» колхозининг машҳур механизатор Тоғай Абсаматов бошлиқ бригадаси шартли суғориладиган ерларнинг ҳар гектаридан 29 центнердан ҳосил етиштирди. Бригада коллективи пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган барча ишларни комплекс механизациялаштирганлиги туфайли ҳосилнинг таннархи жуда арзонга тушди. 1 центнер пахта етиштириш учун 7 сўм сарфланди. Шунингдек, Чори Қосимов, Ашур Турдиев, Панжи Раҳмонов, Ҳасан Ортиқов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 35-40 центнердан ҳосил олинди.

Механизаторларимиз ҳосил йиғим-терими муддатини қисқартириш ва суръатини оширишда жуда катта роль ўйнадилар. Улар машина терими планини ошириб адо этдилар. Замон Ўтаев, Турсун Ҳайитов каби илғор механик-ҳайдовчилар 143-160 тоннадан пахта теришди. Ҳосил йиғим-теримини машиналаштиришда «ВЛКСМ 30 йиллиги» ва «Сурхон» совхозларининг коллективлари ажойиб муваффақиятга эришдилар. «ВЛКСМ 30 йиллиги» совхозида 2200 гектар майдондаги ҳосил ва «Сурхон» совхозида давлатга топширилган пахтанинг 40 проценти машиналарда териб олинди.

План бажарилган бўлса ҳам ҳали далада пахта кўп. Планни 113-120 процентга етказиб адо этган ва бошқармада планнинг бажарилишига жуда катта ҳисса қўшган Карл Маркс номли, «Оқ олтин», «Шарқ юлдузи», «Москва» ва Чкалов номли колхозларнинг аъзолари ҳозир мажбурият ҳисобига пахта топширяптилар. Ана шу хўжаликларнинг коллективлари давлатга яна юзлаб тонна, бошқармамиз пахтакорлари эса пландан ташқари 8000 тонна пахта сотиш ҳамда ялпи ҳосилни 100.000 тоннага етказишга қарор қилгандар. Шубҳасиз бу марра ҳам, албатта, эгалланади.

Р. ЭРГАШЕВ,
Шўрчи ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи.

Д. АЛИБОЕВ,
бошқарма партия комитетининг секретари.

МАЖБУРИЯТНИ ҲАМ БАЖАРДИК!

Шу кеча-кундузи ҳаммамизнинг юрагимиз бир мақсад билан уряпти. Бутун ўзбек халқи жонажон республикамизда план ҳам, социалистик мажбурият ҳам тезроқ бажарилса, деб астойдил интилмоқда. Катта хирмонга чустликлар ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Районимизда пахта тайёрлаш йиллик плани Улуғ Октябрь байрами арафасидаёқ бажарилиб, давлатга 46 минг тонна пахта топширилган эди. Уша куни пахтакорлар тағин камида 4 минг тонна «оқ олтин» топширишга сўз берган эдилар.

Бугун, республикамизнинг тўйи бошланадиган қувончли дақиқалар яқин қолган улуғ айёмда социалистик мажбуриятни ҳам ортиғи билан бажардик, давлатга жами 51 минг тоннадан кўпроқ пахта топширдик деб айта оламиз. Чуст бошқармасининг азамат пахтакорлари 3 миллион 600 минг тоннага яна ҳам кўпроқ ҳисса қўшиш учун тағин 2 минг тонна «оқ олтин» топширишга бел боғладилар.

Биз бундай муваффақиятларга колхозларни жонкуяр кадрлар билан мустаҳкамлаш, коммунистлар, барча пахтакорларнинг активлигини, ғайратини ошириш, пешқадамларни моддий жиҳатдан рағбатлантириш, одамлар тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилиш туфайли эришмоқдамиз.

«Ўзбекистон» ва «Коммунизм» колхозлари илгари қолоқ эди. Бу хўжаликларга серғайрат Турсунов ва Эргашев ўртоқлар раисликка тавсия этилди. Улар кўпчиликни ишончини оқлади. «Ўзбекистон» колхози сентябрь ойидаёқ маррага етди, ҳозиргача план 150 процентдан ортиқроқ бажарилди. «Коммунизм» колхози йиллик планни 130 процентга етказиб қўйди.

Агрономлар ва механизаторлардан кўпроқ бригадирлар тайинланишининг нафи айниқса катта бўлди. Эндиликда 262 бригада бошлиғидан 105 киши агроном ва механизатор, 160 киши коммунистлардир.

Биз ҳосилни жадал йиғиб-териб олишда машинанинг шарофатини бугун айниқса тўлароқ ҳис қилмоқдамиз. Машина терими плани 108 процент бажарилди.

«Ўзбекистон», «Коммунизм», Ленин номли, Навоий номли, Энгельс номли, Карл Маркс номли, «Ленинград», Фрунзе номли колхозларнинг, «Қуқимбой» совхозининг пахтакорлари районнинг илғорлигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшдилар.

Б. Музаффаров, Ҳ. Шафиев ўртоқлар раис бўлган Ленин номли, Карл Маркс номли колхозларнинг ҳар бири давлатга 4 минг тоннадан кўпроқ пахта топширди. Шу колхозларнинг В. Дадажонов, Қ. Маҳкамова ўртоқлар бошлиқ бригадаларида гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтарилди.

Ҳ. Исмоилов, К. Қўчқоров, К. Турсунов, Р. Аҳмаджонов, Э. Бобохонов ва Қодиров каби механик-ҳайдовчиларнинг ҳар бири 140-170 тоннадан пахта териб, хирмонга барака қўшдилар.

Бошқарма хўжаликларида қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда ҳам дуруст кўрсаткичларга эришилди. Гўшт, пилла, жун, тухум, сабзавот, узум, қовун-тарвуз, мева-чева сотиш планлари анча ортиғи билан адо этилди. 1963 йилда 80 тонна дон сотилган бўлса, бу йил давлатга 2.270 тонна дон етказиб берилди.

Чуст меҳнат аҳлининг бутун куч ва ғайрати энди олинган янги мажбуриятни ҳам шараф билан бажаришга, келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратиб қўйишга, чорва қишловини намунали ўтказишга қаратилади.

М. БОБОХОНОВ,
Чуст бошқармаси партия комитетининг секретари.

ХОРАЗМДА БИРИНЧИ

Колхозчиларимиз 776 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» териб олиб, пахта тайёрлаш планини областда биринчи бўлиб бажардилар. Х. Болтаев, А. Саидов, Қ. Абдуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳар гектар ердан 30-34 центнердан ҳосил кўтарилди.

Колхоз далаларида ҳосил жуда кўп. Пахтакорларимиз ўз имкониятларини ҳисоб-китоб қилиб, пландан ташқари камида 1000 тонна пахта сотиш, ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

М. ҲАЙИТОВ,
Янгиариқ бошқармасидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози раиси.

РЕСПУБЛИКА ТЕНГДОШИ

«ПАХТАОРОЛ» СОВХОЗИ ТУЗИЛГАНИГА 40 ЙИЛ БЎЛДИ

Қирчиллама йигит ёшини байрам қилаётган ўлкамизнинг бир кунига разм солсак, унинг мазмунида қирқ йиллик ҳаётимизнинг лавҳаларини кўришимиз табиийдир. Агар биз қирқ йилни ҳар бир колхоз ёки совхоз ҳаётидаги улкан бир китоб деб фараз қилсак, унинг кўп варварақларини ажойиб воқеалар безаганлигини кўрамиз. Мирзачўл воҳасидаги «Пахтаорол» совхози ҳам ана шундай китобга эга.

Совхозда 40 миллат вакиллари бўлган 3000 дан ортиқ киши бахтиёр ҳаёт кечирмоқда.

Мўл ҳосил катта даромад келтирмоқда. Кейинги йилларда ишчиларнинг реал иш ҳақлари 50 процент ошди.

— Бундан 40 йил муқаддам, — дейди совхознинг кекса агрономи Владимир Васильевич Артамосов, — совет кишиси қуёш қовжиратиб ташлаган ташландиқ ерга биринчи қозиқни қоқиб: «Шу ерда посёлка қад кўтаради, ариқларда сувлар тўлиб оқади, далаларда пахта етишади, соя-салқин дарахтзорлар бўлади ва боғларда мева, узум етишади!» деган эди. Худди шундай бўлди.

«Пахтаорол» совхози 1924 йилнинг биринчи ноябрида ташкил этилди. Дастлабки йиллари ҳосилдорлик гектар бошига 10-12 центнердан ошмади. Бунинг сабаби деҳқончилик маданиятининг ниҳоятда пастлиги эди. Давлат совхозга техника билан катта ёрдам кўрсатди.

Мана, орадан қирқ йил ўтди. Эндиликда совхоз ҳар томонлама камолга етди. Ҳозир совхоз далаларида 90 трактор, 44 та сунъий ёмғир ёғдирувчи агрегат, 100 га яқин пахта териш машинаси ишламоқда.

Пахта ҳосилдорлиги 1925 йилда 12 центнер бўлган бўлса, бу йил совхоз ишчилари ҳосилдорликни 35 центнердан ҳам ошириш, ҳайдаладиган ерларнинг ҳар 100 гектари ҳисобига 75 центнер гўшт етиштириш, сут соғиб олишни 6000 тоннага, жун қирқиб олишни 525 центнерга, қорамоллар сонини 8000 ва қўйлар сонини 15000 бошга етказишни мўлжалламоқдалар.

Коллективнинг фидокорона меҳнати туфайли хўжалик йил сайин юксалиб, ишчилар турмуши фаровон бўлмоқда. Кейинги йилларда 200 та бир ва икки квартирали уйлар қад кўтарди, 500 хонадон газлаштирилди. Совхоз территориясидаги 6 та ёзги ва қишки кинотеатр, 15 қизил бурчак, 7 киноустановка, 40 минг том китоб фондига эга бўлган 6 кутубхона, ҳаммом йил—ўн икки ой пахтакорлар хизматида.

Совхозда ажойиб пахта усталари етишиб чиқди. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Қодирбек Маханов, Момиқ Тоғийгитов, Етбой Усенбеков, Кистабой Омонов, Константин Кунминдилар шулар жумласидандир.

«Пахтаорол» мамлакатимизда биринчи тузилган совхоз бўлгани учун ҳам унинг тажрибаси Мирзачўлда янгидан тузилган совхозлар учун жуда қимматлидир. 1929 йилда «Боёвут», «Далварзин» ва «Малик» совхозлари ташкил топди. Уларнинг коллективлари ўз хўжаликларини «Пахтаорол» намунаси асосида юксалтирдилар. Шу тариқа «Пахтаорол» мактаби бунёдга келди.

Шундан кейинги йилларда қанчадан-қанча хўжаликлар бу мактабдан баҳраманд бўлишди. Чунки революцияга қадар Мирзачўлнинг атиги 35000 гектар ери ўзлаштирилган бўлса, Совет ҳокимияти йилларида яна 300.000 гектарга яқин ерга экин экиладиган бўлди. Ана шу ерда ўнлаб янги хўжаликлар тузилди.

Совхознинг тажрибалари билан чет эллик дўстларимиз ҳам қизиқмоқда. Болгария, Венгрия, Польша, Югославия ва бошқа мамлакатларнинг деҳқонлари келиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг ютуқлари билан танишиб қайтмоқдалар. «Пахтаорол» мактаби социалистик ҳамкорликнинг чинакам намунаси бўлмоқда.

Совхоз ишчилари республикамиз ва Ўзбекистон Компартияси ҳамда совхознинг 40 йиллигини 6330 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олиб, юбилейга 20.000 тонна «оқ олтин» дурдонасини тортиқ қилиш билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. Совхозда 40 йил мобайнида 535.430 тонна пахта етиштирилди. Бу қарийб республикамиздаги барча совхозларнинг бир йилда етиштирадиган пахтасига тенгдир.

Совхоз механизаторлари бу йил етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар билан териб олиш учун курашмоқдалар. «Оқ олтин» денгизида 100 га яқин терим агрегати сузмоқда. Моҳир дала гвардиячиларидан Н. Демин ва Ф. Ўринбоева ҳар куни хирмонга 6-8 тоннадан «оқ олтин» тўкмоқдалар.

Йиллик планни бажарган бўлим ва бригадаларнинг сони кун сайин кўпаймоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Нурмуҳаммад Есентоев бошлиқ Дзержинский номли бўлими 1150 гектар ернинг ҳар гектаридан 32,2 центнердан ҳосил олиб, давлатга 3834 тонна «оқ олтин» топширди ва планни муваффақиятли бажарди. Бўлим механизаторлари 2278 тонна пахтани машиналарда териб бердилар ва планни ошириб адо этдилар.

Р. НОРЖИГИТОВ,
Сирдарё область, Пахтаорол бошқармаси.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

ДАВЛАТГА ПАХТА СОТИШ ЮЗАСИДАН ОЛГАН МАЖБУРИЯТИНИ БАЖАРГАНЛИГИ УЧУН РЕСПУБЛИКА ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ЁЗИЛАДИЛАР:

Тошкент области (қишлоқ область партия комитетининг секретари **М. Абдураззоқов**, область ижроия комитетининг раиси **Э. Т. Шайхов**, область комсомол комитетининг секретари **Б. С. Тошхўжаев**, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш область бошқармасининг бошлиғи **И. А. Ли**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **С. Р. Нишонбоев**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси **М. Ф. Мамонтов** ўртоқлар).

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқарма партия комитетининг секретари **С. Тоиров**, бошқарма бошлиғи **А. Сонбназаров**, район ижроия комитетининг раиси **И. Юнусов**, комсомол комитетининг секретари **Б. Одилов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошлиғи **В. Рагочев** ўртоқлар).

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқарма партия комитетининг секретари **А. Мираҳмедов**, бошқарма бошлиғи **Т. Ортиқхўжаев**, район ижроия комитетининг раиси **С. Воҳидов**, комсомол комитетининг секретари **С. Муталов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошлиғи **А. Мелик-Карамян** ўртоқлар).

Москва ишлаб чиқариш бошқармаси (бошқарма партия комитетининг секретари **С. Ниёзов**, бошқарма бошлиғи **А. Комилов**, район ижроия комитетининг раиси **Д. Бадалов**, комсомол комитетининг секретари **М. Ёрматов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошлиғи **А. Мўминов** ўртоқлар).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

КЕЧАГИ ПОЧТА

Кеча редакция газетхонлар, ишчи-деҳқон мухбирларидан ранг-баранг темаларда 80 хат-хабар, 5 шикоят хати, 4 фотосурат олди. 3 шикоят хат текшириб чора кўриш учун маҳаллий партия, совет ташкилотларига юборилди. 2 шикоят юзасидан тегишли ташкилот раҳбарлари билан телефон орқали боғланиб, шикоятчиларга амалий ёрдам берилди. Қолган хат-хабарлар бўлимларга чиқарилди. Қуйида кечаги почта материалларига эътиборингизни жалб қиламиз.

БАЛЛИ АЗАМАТЛАР

Москва бошқармасидаги колхозлараро қурилиш ташкилотининг меҳнатсевар бинокорлари ўн ой ичида район меҳнаткашлари учун 105 та уй-жой, 6 мактаб ва кинотеатр биноларини қуриб бердилар. Азамат қурувчилар йил охиригача яна 25 уй-жой биносини фойдаланишга топширишга сўз бердилар.

А. МАМАЖОНОВ.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Ҳамза номидаги Қўқон музикали драма театри коллективи Фарғона область, Ўзбекистон бошқармасидаги «Ўзбекистон» колхозида гастролда бўлиб, драматург Ҳамид Ғуломнинг «Фарғона ҳикояси» пьесасини кўрсатди. Томошабинлар артистларнинг ижрочилик маҳоратидан мамнун бўлдилар.

Н. ОХУНОВ.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

1-«Ғаллаорол» совхози ишчилари орасида 1965 йил учун марказий ҳамда маҳаллий газета ва журналларга обуна бўлиш уюшқоқлик билан боряпти. Совхоз ишчилари шу кунгача 7 минг сўмлик газета-журналларга обуна бўлдилар.

Р. УРОЛОВ,
Ғаллаорол райони.

ТОШКЕНТ ГАЗЛАМАЛАРИ — ЖАЗОИРГА

Тошкент тўқимачилик комбинатининг тўқимачилари ишлаб чиқараётган маҳсулотлар фақат бизнинг мамлакатимизда эмас, балки хорижий мамлакатларда ҳам машҳурдир. Комбинатнинг чиройли, нафис газламалари Индонезия, Бирма, Чехословакия, Румыния, Болгария, Польша ва кўпгина бошқа мамлакатларга юборилади.

Яқинда комбинат коллективи жазоирлик дўстларимизга 520 минг метрдан ортиқ пишиқ ва чидамли газлама юборди. Йил охиригача яна 600 минг метрга яқин чит, поплин, штапель материаллари юборади.

А. РАҲИМОВ.

ЯНГИ МАРШРУТ

ЭРКИН ПОСЕЛКАСИ БИЛАН ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ ОРАЛИҒИДА АВТОБУС ҚАТНАЙ БОШЛАДИ. ЯНГИ МАРШРУТ КОМБИНАТ ИШЧИЛАРИ УЧУН ҚУЛАЙЛИК ЯРАТДИ.

Р. АКМАЛОВ.

30 ТИЙИНГА «РЕКОРД»

Фарғона область, Олтиариқ бошқармасидаги Бўрбонлиқ қишлоқ Советидаги 10-ўн бир йиллик мактаб ўқувчиси Баҳодир Абдуллаев яқинда ўтказилган пул-буюм лотереясига «Рекорд» телевизори ютди.

Т. УМАРОВ.

РАВОН ЙЎЛ

Гурлан район маркази ва «Маданият» колхози ўртасидаги 5 километрли йўл асфальтлаштирилди.

Қ. ИБРОҲИМОВ.

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Шаҳрисабз бошқармасидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари давлатга пахта сотиш планини муваффақиятли бажардилар. 1480 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан хирмон кўтарилиб, 4636 тонна ўрнига 4702 тонна «оқ олтин» топширилди. Колхозчилар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, она-Ватанга яна 1000 тоннага яқин пахта армуғон этишга сўз бердилар.

Ж. ХАЛИЛОВ.

Республикамизнинг шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларидан Д. Толипова (Қўқон шаҳри), Т. Исмоилов (Ленинград райони), С. Аҳроров (Москва), М. Норқулов (Янгиер), Х. Хўжамқулов (Шўрчи), Ш. Усмонов (Термиз), Ж. Камолов (Чуст), А. Тошпўлатов (Фарғона область, Киров райони), Э. Рўзибоев (Гулистон), Х. Ҳаққбердиев (Шаҳрисабз), К. Маҳкамов (Бекобод), М. Болтаев (Андижон), Э. Холиқулов (Фориш) ўртоқлар юборган хат-хабарларда ҳам жойларда ишнинг бориши мадҳ этилади.

3 СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
17 НОЯБРЬ, 1964 ЙИЛ
№ 267 (12.921).

САНЪАТИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

ЭКРАН ИЖОДКОРИ

Зафар ва шон-шуҳрат, муваффақият ва олқишлар, завқ-шавқ! Бу сўзларнинг ҳар бири олам-олам маъно касб этади. Бу сўзлар ҳормай-толмай қилинган фидокорона меҳнатнинг кишига ором бахш этувчи тотли меваларидир. Бу сўзларни «меҳнат—меҳнатнинг таги роҳат» деган нақлнинг рўй-рост эканини исботловчи далил деса бўлади. Бу сўзлар кишини янги-янги изланишлар, ихтиролар сари, роҳатбахш ҳаёт томон чорлайди. Буни биз бепоён мамлакатимизнинг минг-минглаб меҳнатсевар кишилари мисолида яққол кўрдик.

Санъат чаманида тарих саҳифаларига жон бағишловчи баркамол устод Комил Ёрматов ҳам шу элсеварлар гуруҳига мансубдир. Унинг ижод булоғи эса социалистик республикамиз ёши билан тенгдош. Ёшлик чоғида бойлар ва босмачиларнинг халққа ўтказган зулмларини ўз кўзи билан кўрган Комил ўн олти ёшида ўз хоҳиши билан биринчи Туркистон отлиқ аскар полкининг Қўқондаги бўлимида хизмат қила бошлади. 1924 йил Москвадаги «АРС» кинотеатрида бўлган бир ҳодиса унинг ҳаётида бурилиш ясади. Ўшанда унга суратга олинаётган бир кинофильмда эпизодик роль ижро этишни таклиф қилишган эди. Бу фильмнинг режиссери атоқли санъаткор В. Гардин Иттифоқимиздаги барча қардош халқларни жаҳолатдан қутқариб, уларга ўз бахтини топишда оғаларча ёрдам қўлини чўзган улуғ рус халқининг вакили сифатида Комилжонга меҳрибонлик қилди. К. Ёрматов дастлабки муваффақиятдан руҳланиб енг шимариб ишга киришди.

Қарийб 40 йилдан бери санъат даргоҳида хизмат қилиб келаётган К. Ёрматов ўз касбининг моҳир устаси, янгиликлар кашфиётчиси, давр-замон садосига ҳамоҳанг ижодкор эканини қатор далилларда исбот этди. Атоқли санъаткор бу йиллар давомида жонажон партияси, меҳрибон она-Ватани, қадрдон халқини деб ҳормай-толмай меҳнат қилди.

Комил Ёрматов «Масчит гумбазлари тагида», «Сўнгги бек», «Муҳожир», «Узоқ чегарада», «Маккадан келган меҳмон» фильмларида кўзга кўринган ролларни ижро этиб, томошабинлар қалбини ўзига мафтун этди, уларда совет воқелигига нисбатан ҳурмат уйғотди. Сўнгра киноартистликдан аста-секин режиссерликка кўтарилди. Унинг ижод булоғи йил сайин қайнаб, янги-янги кинофильмлар яратди.

Ватан уруши йилларида К. Ёрматов барча меҳнаткаш эл фарзандлари қатори ижод тиғини ёвга қаратди. «Фронтга совға», «Фронт учун концерт», «Биз енгамиз», «Уйқусиз йўл» каби қатор фильм ва фильм-концертлар тайёрлаб, жангчиларни мардонаворликка, она-Ватан ҳимояси учун шижоат билан курашишга, ёвуз ёвга таслим бўлмасликка ундаб, С. Эйзенштейн, В. Пудовкин, Л. Кулешов, Н. Зархи сингари устозларнинг ишончини оқлади.

Урушдан сўнг Комил Ёрматов яратган «Алишер Навоий» «Абу Али ибн Сино», «Пахтаой», «Ўзбекистон» каби қатор фильмлар ўзбекистонлик мухлисларнигина шод этиб қолмай, жаҳон кино санъати шинавандалари қалбидан ҳам ўзига муносиб жой эгаллади. Айниқса, «Алишер Навоий» фильми чет эллик дўстларимизни ҳозирги Ўзбекистоннинг ўтмиши билан таништирди. Уларнинг қалбида ўзбек халқига нисбатан ҳавас ҳиссини уйғотди.

Етук кинорежиссер ўз навбатида партия ва ҳукуматимиз томонидан бир неча бор тақдирланди, унга Ўзбекистон ва Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР халқ артисти фахрий унвонлари берилган. Бу шуҳрат, бу зафар ва бу муваффақиятлар атоқли санъаткор зиммасига янги-янги вазифалар юклади. Комил Ёрматов Ўзбекистон республикаси ва Коммунистик партиясининг 40 йиллик тўйига муносиб туҳфа тайёрлади. Атоқли санъаткорнинг сўнгги яратган фильми «Она ер фарзанди» деб аталади. Бу фильмда Ўрта Осиё халқларининг бир жон-бир тан бўлиб янги дунё, янги тузум учун олиб борган курашлари, уларнинг жаҳолат ботқоғидан халос бўлиб, нурафшон дунёга қадам қўйганликлари ҳикоя қилинади.

Муҳсин АЛИЕВ.

КИМ ЧЕМПИОН БЎЛАДИ?

«ДИНАМО» (ТБИЛИСИ) ФУТБОЛЧИЛАРИ БИЛАН СУҲБАТ

Футбол

Тошкент яқинида жойлашган бу дам олиш уйига кириш бунчалик машаққатлилигини сира билмаган эдик. Кинохроникадан, телестудиядан келган операторлар, республика ва область газеталаридан интервью олишга интилган мухбирлар шунчалик кўпки, бу ерда бирон маросим ўтказиляпти, деган хаёлга бориш ҳеч гап эмас.

Тбилиси шаҳрининг «Динамо» футболчилари ҳеч нарсага эътибор бермай, машқ ўтказяптилар. Автондил Гогобридзе билан Москва ҳамда Тбилиси шаҳрида учрашиб, у билан таниш бўлиб қолганим ана шу ерда қўл келди. У «Торпедо» (Москва) билан бўладиган учрашув ҳақидаги фикрларини айта қолмади-ю, лекин республикамиз пахта планини бажариш арафасида турганлиги, «Пахтакор» командаси юқори лигага ўтиб олганлиги тўғрисида ҳаяжон билан сўзлади. Гогобридзе олтин медаль учун курашиш Тошкентда ўтказилишидан ниҳоятда мамнунлигини ҳам айтди.

«Динамо»нинг старший тренери Гавриил Качалин биз билан гарчи яхши таниш бўлсада, узоқ суҳбат қуришдан «ҳайиқди».

— Автондил Гогобридзе билан дўстлигингизни сезиб турибман,—деди Г. Качалин. — Футбол командаси аъзолари номидан «Совет Ўзбекистони» газетхонларини чин кўнгилдан табриклаб, уларга яхши истакларимни етказишингизни илтимос қиламан.

Михаил Месхи ҳамда Слава Метревели билан бир онда апоқ-чапоқ бўлиб кетдик. СССР терма командасининг аъзолари бўлган бу тенги йўқ футболчилардан газетхонларимизни қизиқтириб турган саволларга қисқагина жавоб беришни илтимос қилдик:

— Бўлажак катта кураш ҳақида қандай фикрдасиз?

—Ҳозирча,—деб жавоб қилди Слава Метревели, — бир нарса дейиш қийин. Ўйин ғоят зўр кураш остида ўтишини ҳамма кутмоқда. Олтин медаль учун бўладиган бу курашда масалани битта тўп ҳал қилиши мумкин. Лекин, бу тўп қайси дарвозага киришини айтолмайман-у, бизнинг дарвозага ўйламаслигини истардим.

Михаил Месхи бундай деди:

—Аввало, Тошкентдаги футбол ҳавоси барча дўстларимни хурсанд қилди. Бундай ҳавода футбол ўйнаш кишига завқ бағишлайди. Менинг фикримча, биринчи кундаги ўйин дуранг бўлиши керак. Чунки, ҳар иккала команда ўз дарвозасига тўпни сира яқинлаштирмасликка ҳаракат қилади. Ким чемпион бўларкин? Ким чемпион бўлишни хоҳламайди, дейсиз! Ҳар ҳолда яна бир кун сабр қилайлик...

Мамлакат чемпионлиги учун бўладиган бу матчга 70 минг атрофида одам йиғилади. Тошкент телевизион студияси, Бутуниттифоқ, Ўзбекистон, Грузия радиолари учрашувни томошабинларга кўрсатиш ҳамда эшиттириб туриш тадбирларини кўриб қўйди.

Эртага стадион атрофидаги Навоий ҳамда Ўзбекистон кўчаларида машиналар қатнови тўхтатилади. Стадионга автомашиналар қўйилиши ман этилди.

Эртага, марказий «Пахтакор» стадионига! Кучлилар шу ерда аниқланади, медаль ўз эгаларини шу ерда топади.

В. МАҲКАМОВ.

АФҒОНИСТОН ПОДШОСИ ТОШКЕНТДА

Хитой Халқ Республикасидан ўз ватанига қайтаётган Афғонистон подшоси Муҳаммад Зоҳиршоҳ 16 ноябрда махсус самолётда Тошкентга келди. Афғонистон маликаси, шунингдек сарой министри Али Муҳаммад, Афғонистон ташқи ишлар министрининг ўринбосари Нур Аҳмад Эттимодий, Афғонистон гражданавиацияси бошқармасининг бошлиғи Султон Маҳмуд Ғозий, подшонинг матбуот ишлари бўйича кенгашчиси, афғон шоири, профессор Халилулло Халилий подшо билан бирга сафар қилмоқдалар. Афғонистоннинг СССРдаги элчиси подшонинг Совет Иттифоқи территориясида қилаётган сафарига ҳамроҳ бўлиб юрган Абдил Ҳаким Шоҳоламий ҳам шу самолётда Тошкентга келди.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. А. Искандаров, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. Л. Орлов, СССР Ташқи ишлар министрлиги бош секретарининг ўринбосари М. В. Дегтярь, СССР Ташқи ишлар министрлиги бўлимларининг мудирлари С. П. Киктев, Ф. Ф. Молочков Новосибирскдан Тошкентгача подшога ҳамроҳ бўлишди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, республика Олий Советининг Раиси О. С. Содиқов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев, республика Олий судининг раиси Х. С. Сулаймонова, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Х. Асомов, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти президиумининг раиси Х. С. Шукурова ҳамда республиканинг бошқа давлат ва жамоат арбоблари, журналистлар Афғонистон, СССР ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэродромида Афғонистон подшосини кутиб олишди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Совети Афғонистон подшоси шарафига зиёфат берди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган бу зиёфатда Ё. С. Насриддинова ва Муҳаммад Зоҳир Шоҳ нутқ сўзладилар.

Афғонистон подшоси ва унинг ҳамроҳлари шу куниёқ Тошкентдан Кобулга учиб кетишди. (ЎзТАГ).

Олам янгиликлари

ЧЕТ ЭЛ ХРОНИКАСИ

● Франция Коммунистик партиясининг қишлоқдаги сиёсати масалаларига бағишланган кенгашда мамлакатнинг ҳамма томонидан келган 600 делегат қатнашмоқда. Париж атрофидаги Обервилье деган жойда ўтаётган бу кенгашда делегатлар Франция Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Фернан Клаво доклади юзасидан мунозара бошладилар.

● Эфиопия пойтахтидаги совет доимий виставкасида ўтказилаётган Эфиопия—Совет дўстлиги ҳафталиги тугади. Бундай ҳафталик биринчи марта ўтказилди. Шу ҳафталик давомида виставкада Улуғ Октябрнинг 47 йиллиги тўғрисида, СССР ва Эфиопия халқларининг дўстлиги ҳақида, СССРда халқ маорифи тўғрисида ва бошқа темаларда анхар ва инглиз тилларида лекциялар ўқилди. Йигирмага яқин совет фильмлари кўрсатилди. Бир ҳафта ичида виставкани икки мингга яқин киши келиб кўрди.

● Улуғ Октябрнинг 47 йиллигига бағишланиб, Мехикода тантанали йиғилиш бўлди. Бу йиғилишни Мексика—рус маданий алоқалари институти ташкил этди.

● Яман Араб Республикасининг бош министри Ҳомид Ал-жайфий, менинг ҳукуматим ва мамлакатим Арабистон ярим ороли жанубидаги халқнинг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашини тўла равишда қувватламоқда, деди.

● Перуда чақалоқларнинг ярмиси туғилганидан кейин кўп ўтмай ўлиб кетади. Кўпгина болалар уч ёшгача етмай нобуд бўлади. Мамлакатда беш миллионга яқин болалар тўйиб овқат еёлмай азоб тортмоқда, деди Перунинг танилган врачи Мануэль Сальседо.

● АҚШ давлат секретарининг ўринбосари Ж. Болл Франкфурт Майнга (Германия Федератив Республикаси) келди. Бу ердан у, Ғарбий Берлинга боради. Ҳозир Ғарбий Берлинда ўтказилаётган Германия—Америка конференциясида «Атлантик сиёсатининг сиёсий ва иқтисодий масалалари» муҳокама қилинмоқда.

● Панаманинг «Помпадур» деган савдо пароходи Маниладан 420 денгиз миляси ғарби-жанубдаги саёз жойга ўтириб қолди. Кеманинг 24 кишидан иборат экипажи ҳали ҳам кемада турибди. Фалокатга учраган кемага қутқарувчи самолётлар юборилди. (ТАСС).

ИРОҚ БОШ МИНИСТРИ ИСТЕЪФО БЕРДИ

Ироқ бош министри Тоҳир Яҳё истеъфо берди. Президент Ориф Тоҳир Яҳёнинг истеъфосини қабул қилди ва унга ҳукуматнинг янги составини тузишни топширди. Ножи Толиб ташқи ишлар министри, Субҳи Абдил Ҳамид ички ишлар министри, Муҳсин Ҳусайн Алҳабиб мудофаа министри бўлиб қолдилар.

УРУГВАЙДА ҚИММАТЧИЛИК

Кейинги ўн ой ичида Уругвайда тирикчилик қиммати 25.4 процент кўтарилди. Уругвай пули — песонинг қиммати тушиб кетганлиги сабабли яқинда қимматчилик янада кучаяди, деб кутилмоқда. (ТАСС).

КАНАДА КОМПАРТИЯСИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ ВАФОТ ЭТДИ

ОТТАВА. Канада Коммунистик партиясининг бош секретари Лесли Моррис узоқ давом этган касалликдан кейин 13 ноябрь эрталаб Торонтода вафот этди. (ТАСС).

БУГУН—ХАЛҚАРО СТУДЕНТЛАР КУНИ

Тошкент олий ўқув юртларида жуда кўп чет эллик студентлар таълим олмоқда. Суратда: Тошкент Давлат университетида ўқиётган чет эллик студентлардан (чапдан): Муҳаммад Юнус Ашраф (Афғонистон), Шунха Мухтор (Жазоир), Рита Лопес Перес (Куба), Чарли Форджу (Гана), Асадулла Ҳайдарий (Афғонистон). И. Глауберзон фотоси.

МАҚСАДИМИЗ—КУРАШ

Ер юзининг тараққийпарвар ёшлари ҳар йили 17 ноябрь кунини халқаро студентлар куни сифатида нишонлайдилар.

Студентларнинг халқаро таъсис конгресси 1946 йил 18-31 августда ўтказилди. Бу тантанали йиғилиш 1939 йил 17 ноябрда немис босқинчилари олдида бўйсунмаган студентларнинг қони тўкилган Прага шаҳрида бўлиб ўтди. Ана шу кун халқаро студентлар куни, студентларнинг фашизм ва реакцияга қарши курашда бирдамлик куни бўлиб қолди.

Конгресс делегатлари ўзларининг бутун кучларини тинчлик учун, демократия ва тараққиёт учун, халқларнинг озодлик ва мустақиллиги учун, ёш авлоднинг бахтиёр келажаги учун бағишлашга тайёр эканликларини изҳор қилдилар.

Халқаро студентлар союзи Жаҳон демократик ёшлар федерацияси ва миллий студентлар ташкилотлари билан ҳамкорликда илғор студентларни демократия, тинчлик ва тараққиёт байроғи остига бирлаштириш учун кўпгина ишлар қилди. Унинг фаолияти мураккаб вазиятларда ўтаётир. Халқаро реакция социалистик лагерь муваффақиятларидан саросимага тушиб, меҳнаткашларнинг иқтисодий ва сиёсий ютуқларига ҳужум қилишни кучайтирмоқда, бутун кучи билан ёшларни тинчлик ва демократия учун курашдан четга тортишга, унинг сафларини бўлиб юборишга интилмоқда.

Студентлар Осиё, Африка ва Латин Америкасида тинчлик ва миллий мустақиллик учун курашаётган халқлар ҳаракатининг олдинги сафларида бораётирлар. Турмушнинг ўзи студентларни империализм кучлари билан доимий тўқнашиб туришга мажбур қилмоқда. Осиё, Африка, Латин Америкаси мамлакатларида миллий университетларнинг пайдо бўлиши у мамлакатлардан мустамлакачилар қувиб чиқарилганидан кейингина мумкин бўлди. Студентлар ўз номларини курашда оқладилар.

Ёшлар ва студентларнинг миллий мустақиллик ва озодлик учун, тинчлик учун курашда Жаҳон бирдамлик форуми халқаро ёшлар ва студентлар ҳаракатида улкан воқеа бўлди. Москвада чақирилган бу катта йиғин планетамиз ёшларининг энг кўп вакиллари қатнашган, халқаро ва студентлар ҳаракати тарихида тенги йўқ обрўли йиғилиши бўлди.

Биз озод бўлган ва мустақилликка эришган мамлакатлардаги ўртоқларимиздан беғараз ёрдамимизни аямаймиз. Масалан, республикамиздаги 28 та олий ўқув юртида бизга дўст бўлган 16 та мамлакатдан, жумладан Ҳиндистон, Вьетнам Демократик Республикаси, Афғонистон, Хитой Халқ Республикаси, Куба ва бошқа мамлакатлардан келган ёшлар таълим олмоқда.

Совет ёшлари ва студентлари жаҳон ёшларининг авангардида бормоқдалар. Халқаро студентлар союзининг мақсад ва вазифалари, чет эллардаги тараққийпарвар студентларнинг манфаат ва қизиқишлари бизларга яқин ва тушунарлидир. Халқаро студентлар союзининг ўтказган ҳар бир тадбири Совет Иттифоқи студентлари томонидан зўр қизиқиш билан кутиб олинади.

Коммунизмнинг актив қурувчилари бўлган совет ёшлари ва студентларининг ҳаёти ҳамда кураши жаҳон прогрессив ёшларини озодлик учун ва халқлар ўртасида тинчлик учун янада активроқ кураш олиб боришга илҳомлантирмоқда. Барча мамлакатларнинг студентлари совет ёшлари тимсолида чинакам интернационализм намунасини, халққа қандай хизмат қилиш, ёрқин идеалларни қандай қилиб ҳимоя қилиш, тинчлик учун, урушсиз, мустамлакачилар зулмисиз янги дунё учун қандай кураш олиб боришнинг ибрат-намунасини кўрмоқдалар.

С. МАМАЖОНОВ,
Ўзбекистон Ёшлар ташкилотлари комитетининг масъул секретари.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

МЕВА ВА САЛОМАТЛИК

Қиш. Ҳамма ёқда оппоқ қор! Бир дилкашлашиб чиқай, деб дўстингизнинг уйига кирдингиз. Эшикни очдингиз-у, дераза токчасидаги хушрўй лимон дарахтига кўзингиз тушиб чеҳрангиз очилиб кетди. Унинг шохларида олтиндай товланиб турган меваларни кўриб яна ҳам хурсанд бўлиб кетдингиз. Уйнинг ҳавоси ҳам тоза, ундан хушбўй ҳид анқиб турибди. Дўстингиз палла-палла қилиб кесилган лимоннинг устига шакар сепиб, иссиқ чой билан олдингизга қўйди. Ичган сари ичкингиз келади!

Бундай ҳузурдан дўстингизгина лаззатланиши керакми!? Ҳамма ҳам ундан бемалол баҳраманд бўлиши мумкин. Бунинг учун ғайрат, ҳавас керак. Бунинг учун жамоатчиликни сафарбар қилиб, ҳовлиларда, кўчаларда, мактабларда, шифохоналарда, сайргоҳларда, анҳор ва сой ёқаларида мевазорлар барпо этиш керак. Ҳар бир хонадонда ана шундай мева дарахтлари ўсиб, дилларга қувонч бағишласин.

Ҳаммамиз ҳам қуюқ дарахтзорлар, мевазорларни яхши кўрамиз. Улар биз учун ҳам дўст, ҳимоячи, ҳам врач ва илҳом булоғидир.

Ердаги ўсимликлар бир йил ичида атмосферадан 300 миллиард тоннага яқин угле-кислий газ олади, унинг составига кирувчи 150 миллиард тонна углеродни 25 миллиард тонна водород билан қўшиб, 400 миллиард тонна кислородни атмосферага чиқаради. Биз худди шу кислороддан нафас оламиз. Шусиз ҳаётни ҳам тасаввур қилиб бўлмайди.

Дарахтларнинг гигиена жиҳатидан аҳамияти жуда катта. Кўкаламзорлар углекислотани ўзига олиб, кислород чиқаради, ҳавони чангдан ва ҳар хил газлардан тозалайди. Шу жиҳатдан уларни шаҳарнинг «ўпкаси» деса бўлади.

Дарахтзорлар шамол йўлини тўсади, иқлимни мусаффо қилади, у жойларнинг температураси ва намлилигини кўп жиҳатдан бошқариб туради, тупроқни ҳаддан ташқари қизиб кетишдан сақлайди.

Дарахтзорлар архитектура ва эстетик жиҳатдан ҳам катта аҳамиятга эга эканлигини доим ёдда тутишимиз керак. Чунки у ҳар қандай манзарага, аҳоли яшайдиган ҳар қандай жойга гўзаллик бағишлайди. Бу эса кишининг нерв системасига ва асабларига яхши таъсир кўрсатади, унинг руҳини кўтаради. Шундай экан, бизнинг олдимизда жуда катта гигиеник вазифа борки, у аҳоли яшайдиган жойларни планлаштиришда ҳам ўз ифодасини топмоғи лозим. Республикамизда ҳар йили 10 миллионлаб дарахт экилади, минг гектарлаб боғлар ва токзорлар барпо қилинади. Шундай бўлса ҳам, мевали дарахтлар ҳали кам. Бунинг устига ёш мева дарахтлари кўнгилдагидек парвариш қилинмаётир. Шунинг учун ҳам республикамизнинг Тошкент, Фарғона, Қўқон, Марғилон ва бошқа шаҳарларида ҳар бир киши ҳисобига 2,8 квадрат метрдан 5 квадрат метргача кўкаламзор тўғри келади. Ҳолбуки, ҳар бир киши ҳисобига камида 10 квадрат метр кўкаламзор бўлиши керак. Бизнингча **шаҳарларни ва аҳоли яшайдиган пунктларни кўкаламзорлаштириш яқин йиллар ичида ҳеч бўлмаганда минимал нормага етказилиши керак.** Иттифоқимизнинг Киев, Олмаота, Фрунзе каби шаҳарларида бу соҳада яхши ишлар қилинди.

Кўчаларда ва майдонларда дарахтлар билан бир қаторда, гулларнинг кўплаб ўтқазилиши ҳам гигиеник ва эстетик жиҳатдан катта аҳамиятга эга. Шундай кўчалардан юрганингизда йўлингизга ранго-ранг поёндоз тўшалгандай ҳис қиласиз.

Ўзбекистон шароитида токзорлар ва мевазорларни кенгайтиришга катта эътибор бериш керак. Чунки, узумнинг таркибида 30 процентгача қанд моддаси бор. Ундаги глюкоза моддаси кўпгина касалликларга даво бўлиб, мия ва юрак фаолиятини яхшилайди. Узумда, шунингдек B^2, B_1 С витаминлари ҳам борки, улар нерв системаси учун айниқса зарурдир. Бу ажойиб мева таркибида органик кислоталар ҳам бор. Узум шарбати, қиём ва бошқа маҳсулотлар бўйрак касаллиги ва камқонлиликка даво. Юрак касалига йўлиққан кишиларни узум билан даволашнинг махсус схемаси ҳам бор.

Анор суви ҳам шифобахшлиги билан ажралиб туради. Анорнинг Дашнабод (Сурхондарё) хили айниқса серкшарбатли. Олча, гилос, шафтоли, ўрик ва уларнинг қоқилари чанқоқни жуда яхши қондиради. Хусусан ёзда саноат корхоналарида, колхоз, совхоз далаларида меҳнат қиладиган ишчилар, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари кўп чанқаб, тез-тез терлайдилар. Улар терлагандан кейин организмдан кўп миқдорда туз, сувда эрийдиган витаминлар ва бошқа қимматли моддалар ҳам чиқиб кетиб, қон қуюқлашиб қолади. Биз юқорида айтган ҳўл меваларни ва уларнинг қоқиларини истеъмол қилиш организмни кўп терлашдан сақлайди, чарчамайсиз, шундай қилинганда витаминларнинг ўрни қайта тикланади.

Англияда «Олма ейиладиган хонадонга врач кирмайди» деган мақол бор. Бу гапнинг остида катта маъно ётади.

Ёнғоқ, бодом, писта таркибида атеросклероз касалига даво бўладиган ёғ моддаси бор. Умуман мевалар билан узум ўз таркибидаги қанд, витамин, микроэлементлар, органиқ кислоталар ва шунга ўхшаш бошқа моддаларнинг борлиги жиҳатидан инсоннинг сиҳат-саломатлиги учун жуда зарурдир. Бунинг устига бизнинг иқлимимиз республикамизни яхлит бир боғ-бўстонга айлантиришга имкон беради.

Ҳозирги вақт ҳар бир пенсионер, ҳар бир ишчи ва хизматчи, ҳар бир колхозчи, ҳар бир ўқувчи мумкин қадар кўпроқ мева дарахти ўтқазадиган пайт. Шаҳар ва аҳоли яшайдиган пунктларда асосан мевали дарахтлар ўтқазиш керак.

Ўзбекистон Компартиясининг Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида боғларни, токзорларни, тутзорларни кенгайтиришнинг халқ хўжалигидаги аҳамияти алоҳида қайд қилиб ўтилган.

Партия, совет, комсомол, касаба союз, жамоат ва хўжалик ташкилотларига, колхоз ва совхозларга, барча меҳнаткашларга шу йилнинг кузида ва келгуси йилнинг баҳорида шаҳар ва қишлоқларда, колхоз ва совхозларда, маҳаллаларда, йўл бўйларида, сой ва канал ёқаларида кўплаб дарахт ўтқазиб, янги боғ-роғлар яратиш тавсия этилди. Инсон саломатлиги йўлидаги бу катта юришга ҳаммамиз бажонидил қатнашайлик.

А. ЗОҲИДОВ,
Санитария ва гигиена институтининг директори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР * РЕКЛАМА * ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

17 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 — Тонгги концерт. 7.45— Пионер эрталиги (рус.). 8.25 — Музикали драмалардан парчалар. 9.25— Оркестр пьесалари. 9.50 — Ўзбекистон қурилишларида (тож.). 10.10 — Грузин кинофильмларидан куйлар. 10.30 — Концерт (ўзб.). 11.15— Меҳнат ва қаҳрамонлик йилномаси (рус.). 11.25 — Ёш ижрочилар концерти (ўзб.). 13.30—Лирик қўшиқлар (рус.). 15.50 — Ильич васиятлари асосида. 16.00 — Музикали эшиттириш (ўзб.). 16.40 — «Гулхан» (ўзб.). 18.00— Концерт (ўзб.). 19.20— Қорақалпоқ куйлари. 20.00 — Шонли 40 йиллик олдидан (рус.). 20.10 — Симфоник куйлар. 20.45 — Индустрия меҳнаткашларининг юбилей совғалари (ўзб.). 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. 22.10—Халқ куйлари. 22.30— Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари (рус.). 23.10 — Мақом кечаси. 23.40 — «Пиквик клуби» спектакли (Москвадан).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 НОЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Юлдузча** (тележурнал). 18.35 — **Телевизион янгиликлар.** 18.50 — Халқ билан ҳамиша бирга. **В. И. Лениннинг Туркистон меҳнаткашлари билан ёзишмалари.** 19.10 — **Истиқбол эгалари** («Ёшлик» студияси).

20.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.20 — **Телевизион янгиликлар.** 20.35 — **Сенга қойилмиз, Ўзбекистон,** 20.55 — **Оталаримиз йўли** (ҳужжатли фильм). 21.15— **Олимпиада тўлқинида** (спорт эшиттириши). 21.45 — **Амирликнинг емирилиши** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.15 — **Китоб ташувчи мушук нима келтирди** (болалар учун). 18.40 — **А, В, С** ва бошқалар (илмий-оммабоп фильм). 18.50 — **Тошкент янгиликлари.** 19.00 — **Уйчилар** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.20 — **Бизнинг ёз** (телеочерк). 20.55 — Шонли 40 йил. **Тошкентнинг бадиий йилномаси.** 21.30 — **Тошкент янгиликлари.** 21.40 — **Химия—боғ ҳимоячиси** (илмий-оммабоп фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—17/XI да **Пан воевода,** 18/XI да **Гулсара.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—17/XI да **Сўнгги нусхалар** («Тобутдан товуш»), 18/XI да **Номаълум киши.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Ўзбек цирки артистларининг томошалари ва «Турли ҳайвонлар» аттракциони.** Кеч соат 8 да бошланади.

КИНО

Рус ўрмони (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (1-залда), «МОСКВА», «ВОСТОК», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 5, кеч 6.8 ва 9 да).

Жерминаль—«МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «ЁШ ГВАРДИЯ», «ДРУЖБА» (2-залда), «КОМСОМОЛ» 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Саҳро устида осмон (ўзбек тилида)—СОБИР РАҲИМОВ номли (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 6-45 минутда), «СПУТНИК» (рус тилида эрталаб 11, кундуз 12 ва 1 да), «ИСКРА» (рус тилида эрталаб 9-50 минут ва 10 яримда).

Улуғбек юлдузи (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

РЕПЕРТУАР ПЛАН

17/XI да — **Уғил уйлантириш.**
18/XI да — **Нодира.**
19/XI да — **Тошболта ошиқ.**
20/XI да — **Ёшликда берган кўнгил.**
21/XI да — **Нурхон.**
22/XI да—кундуз **Уғил уйлантириш,** кечқурун **Ишқинг билан.**
23/XI да — **Кимга тўй, кимга аза.**
25/XI да — **Зарафшон қизи.**

Тошкент шаҳар, Переяславская кўчаси. 119-уйда турувчи **Раъно Ҳакимованинг** Калинин район, Охунбобоев қишлоқ советидаги «Октябрь» колхози территориясида турувчи Аҳмаджон Ҳайдаровдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

1-Оборонний тупик, 24-уйда турувчи **Одиядимда Темурович Раҳимовнинг** Железнодорожная кўчаси, 155-уйда турувчи Ильдуза Хумушевна Раҳимовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

БИЗНИНГ АДРЕСИМИЗ: «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323 Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283. Партия турмуши — 33469, 27221. Пропаганда — 31226. Саноат, қурилиш ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036. 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 12129. ИНДЕКС — 64543. Н. Б. 267.